ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1928 ΤΥΠΟΙΣ "ΦΟΙΝΙΚΟΣ,,

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄ 10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1928 ΑΡΙΘ. 1—2

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
(330—379)

(Ἐπὶ τῇ ἁγίᾳ μνήμῃ αὐτοῦ)

Ο ἅγιος Βασίλειος ἐγεννήθη ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας περὶ τὸ 330, ἐξ ἀρχοντικῆς καὶ πλουσίας οἰκογενείας. Ὁ πρὸς μητρὸς πάππος του ἀπέθανε μάρτυς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ δ' ἐκ πατρὸς μάμμη Μακρίνα ἐδιδάχθη τὴν χριστιανικὴν πίστιν παρὰ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ, μαθητοῦ τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρέως Διδασκάλου Ὠριγένους. Ἐκ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Βασιλείου, ἐκτὸς αὐτοῦ, ἕτεροι δύο, ὁ Γρηγόριος καὶ ὁ Πέτρος ἐγένοντο Ἐπίσκοποι, ὁ μὲν Νύσσης, ὁ δὲ Σεβαστείας. Δύο ἕτεροι πιθανῶς ἐτελεύτησαν τὸν βίον ὡς μοναχοί. Ἐκτὸς τῆς μάμμης, ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἐμμέλεια καὶ ἐκ πέντε θυγατέρων ἡ πρεσβυτέρα πασῶν παρθένος Μακρίνα διεκρίθησαν ἐπὶ ἁγιότητι βίου, τιμώμεναι, τούτου ἕνεκα, ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τοιαύτῃ οἰκογενείᾳ γεννηθεὶς ὁ Βασίλειος τὰ μὲν πρῶτα σπέρματα τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ εὐσεβείας ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ προσέλαβε παρὰ τῆς μάμμης Μακρίνης, τὰ δὲ πρῶτα γράμματα ἔμαθε παρὰ τοῦ ὁμωνύμου πατρὸς αὐτοῦ Βασιλείου, ὅστις ἦτο διδάσκαλος τῆς Ρητορικῆς ἐν Καισαρείᾳ καὶ λίαν διακεκριμένος δικηγόρος. Ὁ Βασίλειος μετὰ τὴν πρώτην παίδευσιν, συστηματικῶς ἐμορφώθη ἐν ταῖς Σχολαῖς τῆς Καισαρείας, ἐν ᾗ ἤκμαζε τότε ἡ ἑλληνικὴ παιδεία, καὶ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ἐν ᾧ ἐγνωρίσθη καὶ συνεδέθη στενῶς μετὰ τοῦ ἐκ Ναζιανζοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Μετ' αὐτοῦ ὁ Βασίλειος δύο μόνον ἐγνώριζεν ἐν Ἀθήναις ὁδούς, τὴν εἰς τὸν ναὸν καὶ τὴν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἄγουσαν.

Πέντε ἔτη διατρίψας ὁ Βασίλειος ἐν Ἀθήναις ἐπανέκαμψεν εἰς Καισάρειαν καὶ ἤρξατο κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ πατρός του διδάσκων τὴν Ρητορικήν, ἀλλὰ λίαν ταχέως ἀπεφάσισε ν' ἀφιερώσῃ ἑαυτὸν εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Βαπτισθεὶς τῷ 356, εἰκοσιπενταετὴς περίπου τὴν ἡλικίαν, μετέβη εἰς Συρίαν, Παλαιστίνην καὶ Αἴγυπτον, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν φημιζομένων Μονῶν αὐτῶν καὶ σπουδὴν τοῦ μοναχικοῦ βίου, μετὰ δὲ τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπάνοδον μετέβη εἰς Νεοκαισάρειαν τοῦ Πόντου, παρὰ τὴν ὁποίαν ἐν ἐρημικῷ ἀλλὰ θαυμασίῳ τόπῳ ἠσκοῦντο ἡ μήτηρ Ἐμμέλεια καὶ ἡ ἀδελφὴ Μακρίνα. Ἐπεδόθη καὶ ὁ Βασίλειος εἰς μοναχικὴν ἄσκησιν, μετὰ μικρὸν δὲ προσῆλθεν ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ καὶ ὁ φίλτατος αὐτῷ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, μεθ' οὗ ἐφιλοπόνησεν ἀπάνθισμα ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ὠριγένους, «Φιλοκαλίαν» αὐτὸ ἐπιγράψας. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἄλλοι συμμονασταὶ εἰς τὸν Πόντον συνέρρεον, ἱδρύθησαν δι' αὐτοὺς Μοναί, ὁ δὲ Βασίλειος συνέταξε μοναχικὰς διατάξεις, ἐπὶ τὸ τελειότερον διοργανώσας τὸν μοναχικὸν βίον. Ἀλλὰ τὸν βίον τοῦτον ἤσκησεν αὐτὸς ὡς προπαρασκευὴν διὰ τὸ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὀλιγοχρόνιον μὲν ἀλλ' ἔνδοξον τοῦ βίου στάδιον.

Τῷ 360 καταλιπὼν τὴν ἔρημον συνώδευσεν εἰς ΚΠολιν τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Καισαρείας Διάνιον, ὃν μετὰ διετίαν θανόντα διεδέξατο ὁ Εὐσέβιος. Οὗτος διετέθη καχυπόπτως πρὸς τὸν Βασίλειον, ἀναγκασθέντα ν' ἀπομακρυνθῇ καὶ πάλιν εἰς τὸν Πόντον. Ἀλλ' ἀνακαλέσας αὐτὸν ὁ Εὐσέβιος ἐχειροτόνησεν εἰς πρεσβύτερον. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Εὐσεβίου τῷ 370 ἐξελέγη ὁ Βασίλειος διάδοχος αὐτοῦ ἐν μέσῳ μεγίστων ἀντιδράσεων τῶν αἱρετικῶν. Ὁ Βασίλειος, ὡς μητροπολίτης Καισαρείας καὶ Ἔξαρχος τῆς Διοικήσεως Πόντου, ἤτοι ὁλοκλήρου τῆς βορείου Μικρασίας, μετὰ 11 Ἐπαρχιῶν καὶ 50 Ἐπισκοπῶν, ἀνέπτυξε μεγίστην δρᾶσιν, τὸ μὲν διδάσκων τὸν λαὸν καὶ ἀνακουφίζων τοὺς πάσχοντας, τὸ δὲ ἀποκρούων τὰς κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιθέσεις τῶν Ἀρειανῶν καὶ ἀγωνιζόμενος πρὸς ἐπικράτησιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ἀλλ' ἕνεκα τῶν ὑπερβολικῶν ἀσκήσεων καὶ τῶν πολυμόχθων ἀγώνων τῇ 1 Ἰανουαρίου 379 ἐτελεύτησε τὸν βίον, ἐν ἡλικίᾳ 49 ἐτῶν, μετά, ἐννεατῆ μόλις, ἀξιοθαύμαστον καὶ ὄντως μεγάλην, δρᾶσιν.

Ὁ Βασίλειος ὑπῆρξεν ἀληθῶς μέγα ἀνάστημα μεγάλης ἐποχῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Τὰ ὑψηλὰ πνευματικά του χαρίσματα συνηνοῦντο μετὰ τῆς ἐξόχου καὶ ἐπιμεμελημένης μορφώσεως, ἧς δαψιλῶς ἔτυχε, καὶ εἵλκυον τὴν ἀγάπην καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν ἐγγὺς καὶ τῶν μακράν. Μόνον οἱ φύσει μοχθηροὶ ἄνθρωποι δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ τὴν γοητείαν τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ποτίσαντες αὐτὸν ποτήρια πικριῶν καὶ μεγάλων θλίψεων. Ἡ σωματικὴ ἀσθένεια, ἡ καταπονήσασα αὐτὸν καθ' ἅπασαν τὴν ζωὴν καὶ καταστήσασα αὐτὸν λίαν προσεκτικὸν καὶ

ἐπιφυλακτικόν, δὲν ἐμείου τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ μεγαλοπρέπειαν. Ὁ Οὐάλης ἀντιμετωπίσας ποτὲ τὸν Βασίλειον, ἐξέλαβεν αὐτὸν ὡς ὑπερφυσικὸν ὄν, ὡς τὴν σκιὰν τοῦ προφήτου Σαμουήλ. Ἀριστοκράτης ἐκ καταγωγῆς ὑπῆρξε τοιοῦτος καὶ ἐν τοῖς λόγοις καὶ ἐν τοῖς ἔργοις, αὐστηρότατος τὸ ἦθος, πάντοτε σύννους. Οὐδέποτ' ἐπεφαίνετο τὸ μειδίαμα ἐν τῷ προσώπῳ του. Διὰ τοῦ ὑπερόχου χαρακτῆρός του παρῆγε καταπληκτικὴν ἐντύπωσιν ἐπὶ τῶν συγχρόνων, οὐχὶ μόνον τῶν χριστιανῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἐθνικῶν καὶ τῶν ἰουδαίων.

Ἐν τῇ ποιμαντικῇ του δράσει διαρκῶς ἀπησχολεῖτο ὁ Βασίλειος ὑπὸ τῆς πραγματικότητος τῆς ζωῆς, ἣν ἐζήτει νὰ προσαρμόσῃ πρὸς τὸ χριστιανικὸν ἰδεῶδες. Πρώτην φορὰν παρ' αὐτῷ ἀναπτύσσονται ζωηρῶς αἱ κοινωνιολογικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, δι' ὧν ὁ Βασίλειος προσπαθεῖ ν' ἀντικαταστήσῃ τὰς ἐν τῇ ἐθνικῇ κοινωνίᾳ ἐπικρατούσας ἀρχάς. Ὁ Μ. Κωνσταντῖνος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν χριστιανοὶ Αὐτοκράτορες εἶχον ἐκδώσει νόμους τινὰς κατὰ τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παλαιῶν ἐθνικῶν νόμων, ἀλλ' ἐκτελεσταὶ τῶν νόμων ἦσαν ἔτι ἐθνικοὶ ὑπάλληλοι, τὸ πλεῖστον, ἢ χριστιανοὶ μὲν ἀλλὰ μὴ κατανοοῦντες τὰς ἀρχὰς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἃς ὁ Χριστιανισμὸς ἐκήρυττε, μάτην δὲ οἱ Αὐτοκράτορες προσεπάθουν νὰ προλαμβάνωσι τὴν πλεονεξίαν, τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἐγκληματικότητα τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων καὶ ὑπαλλήλων. Εἰς τὸ κακὸν τοῦτο προσετίθεντο ἐπὶ τοῦ λαοῦ συμφοραὶ ἐκ τῶν βαρυτάτων φόρων, ἐκ τῶν συνεχῶν ἐπιδημιῶν, ἐκ τῆς τυραννικῆς σχέσεως τῶν γαιοκτημόνων πρὸς τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς ἐργάτας. Ἀλλ' ὡσαύτως μεγάλην διὰ τὸν λαὸν συμφορὰν ἀπετέλει καὶ ἡ ἀπαιδευσία καὶ ἡ ἄγνοια τῶν νέων ὅρων τῆς ζωῆς, ἃς ἐκήρυσσεν ἡ χριστιανικὴ θρησκεία.

Ἡ Ἐκκλησία, διὰ τῶν πνευματικῶν της ποιμένων καὶ διδασκάλων, ἐθεώρησε καθῆκον αὐτῆς νὰ χειραγωγήσῃ τὸν λαὸν πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας καὶ διαπαιδαγωγήσῃ αὐτόν, νὰ βοηθήσῃ τὸν δυστυχοῦντα καὶ πάσχοντα λαόν. Ὁ δὲ Βασίλειος ἀναφαίνεται μέγας ἐν τοιαύτῃ ἀναμορφωτικῇ δράσει. Ἱδρύει τὴν Βασιλειάδα, ἤτοι σειρὰν ὅλην ἱδρυμάτων, Νοσοκομεῖα, ὁ ἴδιος διὰ τῶν ἰατρικῶν του γνώσεων θεραπεύων τοὺς πάσχοντας, Πτωχοτροφεῖα καὶ Ὀρφανοτροφεῖα, χάριν τοῦ λαοῦ, ὑπεραμύνεται αὐτοῦ κατὰ τῶν πολιτικῶν ἀρχόντων, κατὰ τῶν σκληρῶν εἰσπρακτόρων τῶν φόρων καὶ τῶν ἀσπλάγχνων σοφιστῶν, μεσιτεύει ὑπὲρ δούλων, ὑπὲρ γεωργῶν, ὑπὲρ χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὑπὲρ χωρίων καὶ κωμῶν καὶ πόλεων, ὑπὲρ ἰδιωτῶν ἀδικουμένων. Ἀλλὰ κυρίως μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς ἠθικῆς ἀναπλάσεως τῆς κοινωνίας διὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ὑπὲρ τοῦ καθορισμοῦ νέων σχέσεων μεταξὺ πτωχῶν καὶ πλουσίων καὶ τῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων, τῆς ἀναπτύξεως μεταξὺ αὐτῶν ἀδελφότητος καὶ ἀμοιβαίας ἀγάπης, σεβασμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Μνημεῖα δὲ καὶ ταύτης καὶ τῆς λοιπῆς ὑπερόχου αὐτοῦ δράσεως κατέλιπεν ὁ Βασίλειος τὰς ὁμιλίας του καὶ τὴν εὐρυτάτην ἀλληλογραφίαν, καὶ τὰς συγγραφὰς καθόλου, ἐν αἷς μετὰ πάροδον τοσούτων αἰώνων ἄφθιτον διασώζεται τὸ πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν μεγαλεῖον τοῦ ἁγιωτάτου ἀνδρός.

Παρὰ τὴν διηνεκῆ τοῦ σώματος ἀσθένειαν ὁ Βασίλειος εἶχε μεγάλην πρὸς τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου ἀγάπην, πρὸς ἣν ἔτι μᾶλλον παρεκίνει αὐτὸν καὶ τοῦ ἰδίου καθήκοντος ἡ συναίσθησις καὶ τοῦ μόλις ἐξερχομένου ἐκ τοῦ ἐθνισμοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ ἡ κατάστασις. Φυσικὴν ἔχων εὐφράδειαν ἀνέπτυξε τὴν ρητορικὴν αὐτοῦ ἱκανότητα, ὑπὸ τὴν χειραγωγίαν τοῦ ρήτορος πατρός του καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ἰδίᾳ διδασκάλων τῆς ρητορικῆς. Ἀπεθαύμαζον αὐτὸν ὡς ρήτορα πάντες οἱ σύγχρονοι, οὐ μόνον χριστιανοὶ ἀλλὰ καὶ ἐθνικοί, ἐν οἷς καὶ ὁ Λιβάνιος. Ἀλλ' ὁ Βασίλειος ἐν ταῖς ὁμιλίαις του εἶναι μᾶλλον πρακτικὸς διδάσκαλος. Τὴν ρητορικήν του δεινότητα μεταχειρίζεται ἵνα ἐξεγείρῃ τὴν εὐσεβῆ τῆς ψυχῆς διάθεσιν καὶ στηρίξῃ τὴν ἁγνότητα τῆς καρδίας, ἵνα καθοδηγήσῃ τοὺς ἀκροατάς του εἰς αὐτενεργὸν ἠθικὴν δρᾶσιν. Περὶ τὰς 50 μόνον ὁμιλίαι αὐτοῦ σῴζονται, ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἀπήγγειλε πολυαριθμοτάτας. Ἐξ ἄλλων μαρτυριῶν εἶναι γνωστὸν καὶ ἐκ τῶν σῳζομένων ὁμιλιῶν καταφαίνεται ὅτι πολλάκις ὡμίλει δὶς τῆς ἡμέρας, ἐκ παρεχομένης δ' ἀφορμῆς ἐν διαρκείᾳ τῆς ὁμιλίας μετέβαλλε θέμα, ἢ ἕνεκα τῆς παρατάσεως αὐτῆς διέκοπτε καὶ ἐξηκολούθει τὴν ἐπαύριον τὴν ὁμιλίαν. Ἐν τῇ β' ὁμιλίᾳ περὶ νηστείας ῥητῶς δηλοῖ, ὅτι ὁμιλεῖ ἐξ ὑπογυίου, ἄνευ τινὸς προπαρασκευῆς. Κρατεῖ γνώμη ὅτι καὶ αἱ εἰς τὴν Ἑξαήμερον ὁμιλίαι ἐξ ὑπογυίου ἀπηγγέλθησαν. Διὰ τοῦτο ἔτι μᾶλλον ἀξιοθαύμαστα εἶναι τὰ κλασσικὰ ἀληθῶς ἀριστουργήματα τοῦ χριστιανοῦ τούτου ρήτορος. Ἐν αὐτοῖς ἡ σαφήνεια ἁμιλλᾶται πρὸς τὴν βαθύτητα, ἡ μεγαλοπρέπεια καὶ ἀνθηρότης τοῦ ὕφους πρὸς τὰς εὐφυεστάτας παρομοιώσεις καὶ ἀντιπαραθέσεις, πρὸς τὴν ζωηρὰν ἔκθεσιν καὶ τὴν παραστατικότητα. Ἀριστοτέχνης τοῦ λόγου ὁ Βασίλειος καὶ βαθύτατος γνώστης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως διεξάγει ἐπιτυχῶς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ ζητεῖ νὰ ἐγκαθιδρύσῃ θριαμβευτικῶς τὴν ἀρετὴν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁμιλεῖ πάντοτε μετὰ πολυμαθείας καὶ ἐμπειρίας μεγάλης, ἀλλὰ καὶ μετὰ καθαρότητος καὶ σαφηνείας λόγου, ἀνεπιτηδεύτως καὶ ἀφελῶς, ἐνθουσιωδῶς καὶ θερμῶς, διὰ πολλῶν παραδειγμάτων καὶ λεπτομερειῶν ἀναπτύσσων τὰ διδασκόμενα, ὅπως καθίσταται καταληπτὸς εἰς τὸν λαόν. Σπανίως, ὡς ἐν ταῖς εἰς τὴν Ἑξαήμερον ὁμιλίαις, ἐμφανίζεται ὁ ἐμβριθὴς ἐπιστήμων καὶ φυσιολόγος, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ δὲν παύει ἐπιδιώκων πρακτικοὺς ἠθικοὺς σκοποὺς καὶ φροντίζων νὰ γίνηται καταληπτὸς εἰς τὸν λαόν, παρεισάγων ἰδίως ἀριστοτεχνικὰς περιγραφὰς καὶ προκαλῶν τὴν προσοχὴν τοῦ ἀκροατηρίου εἰς τὴν σκοπιμό-

τητα τῶν δημιουργημάτων τοῦ Θεοῦ καὶ ἐξεγείρων ζωηρότατον τὸ διαφέρον αὐτοῦ. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι τὰς 9 θαυμασίας ὁμιλίας εἰς τὴν Ἑξαήμερον ἀπήγγειλε δὶς τῆς ἡμέρας, τὰς μὲν τὴν πρωΐαν, τὰς δὲ κατὰ ἑσπερινὰς συγκεντρώσεις ἐργατῶν, τὸ πλεῖστον, καὶ ἁπλῶν ἀνθρώπων. Οὗτοι δὲ παρηκολούθουν τὰς ὁμιλίας μετ' ἀδιαπτώτου προσοχῆς, συνεκινοῦντο μέχρι δακρύων καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐχειροκρότουν τὸν διδάσκαλον. Ὁ Μ. Βασίλειος καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις ταύταις, αἵτινες φέρουσι τὸν χαρακτῆρα ἑρμηνευτικῶν Ὁμιλιῶν, εἶναι μᾶλλον ἠθικολόγος ἢ ἐξηγητής. Ἐκ τῶν ἰδιοτήτων τῆς φύσεως συνάγει ἠθικὰς παρατηρήσεις διὰ τὸν ἄνθρωπον. Ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν εἶχεν, ὡς εἶπεν, ἐν τῇ ζ' ὁμιλίᾳ εἰς τὴν Ἑξαήμερον, τὴν οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ὅθεν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀποδεικνύει τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ ὡς Δημιουργοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τούτων ἢ ἐκείνων τῶν ἰδιοτήτων τῶν δημιουργημάτων ἐξάγει ἠθικὰ συμπεράσματα διὰ τοὺς ἀκροατάς, δι' ὧν ζητεῖ νὰ ἐξυψώσῃ αὐτοὺς πρὸς τὸν Θεόν. Ὁ θαυμαστὴς αὐτοῦ καὶ ἐπαινέτης Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἔλεγε περὶ τῶν ὁμιλιῶν ἐκείνων τοῦ Βασιλείου, «ὅταν τὴν ἑξαήμερον αὐτοῦ μεταχειρίζωμαι καὶ διὰ γλώσσης φέρω, μετὰ τοῦ Κτίστου γίνομαι καὶ γινώσκω κτίσεως λόγους καὶ θαυμάζω τὸν Κτίστην πλέον ἢ πρότερον, ὄψει μόνῃ διδασκάλῳ χρώμενος».

Ἀλλὰ δὲν περιορίζεται εἰς ταῦτα ὁ Μ. Βασίλειος. Τὴν ἐξωτερικὴν φύσιν παρουσιάζει ἐν ταῖς ὁμιλίαις ὡς διδάσκαλον διαφόρων ἀρετῶν, τὰς ἰδιότητας τῶν ζώων, τὸν τρόπον τῆς ζωῆς αὐτῶν προβάλλει τὰ μὲν καλὰ πρὸς μίμησιν, τὰ δὲ κακὰ πρὸς ἀποστροφήν. Τὰ ἄνθη καὶ τὰ πτηνὰ παρέχουσιν εἰς αὐτὸν ἀφορμὰς ἠθικῆς διδασκαλίας, τὰ ζῶα παραδείγματα ἀνάλογα διὰ τοὺς ἀνθρώπους. Πράττει δὲ ταῦτα ὁ διδάσκαλος μετὰ σπανίας παρατηρητικότητος. Ὅθεν δὲν εἶναι παράδοξον λ.χ. ὅτι ἡ ἔχιδνα παρέχει εἰς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἐν τῷ γάμῳ βίου τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικός. Ἐν τῇ η'. ὁμιλίᾳ ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς τῶν μελισσῶν λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς. Καθόλου εἰπεῖν αἱ εἰς τὴν Ἑξαήμερον ὁμιλίαι εἶναι μὲν ἑρμηνευτικαὶ ὁμιλίαι, ἐν αἷς ἑρμηνεύεται τὸ σχετικὸν κείμενον τῆς Ἁγίας Γραφῆς, καὶ ἐξάγονται ἠθικά, τὸ πλεῖστον, συμπεράσματα, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον ἑκάστης αὐτῶν ἐκτίθεται ἐν ἑνότητι στενῆς ἀλληλουχίας καὶ συνοχῇ τῶν ἐξεταζομένων ζητημάτων.

Τὸν αὐτὸν περίπου χαρακτῆρα φέρουσι καὶ αἱ 13 ὁμιλίαι εἰς τοὺς Ψαλμούς, ὧν ἐν ἀρχῇ τῆς α'. ὁμιλίας λαμπρῶς παριστᾷ τὴν ἔξοχον σημασίαν «Πᾶσα Γραφή, λέγει, θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος, διὰ τοῦτο συγγραφεῖσα παρὰ τοῦ Πνεύματος ἵν' ὥσπερ ἐν κοινῷ τῶν ψυχῶν ἰατρείῳ πάντες ἄνθρωποι τὸ ἴαμα τοῦ οἰκείου πάθους ἕκαστος ἐκλεγώμεθα... Ἄλλα μὲν οὖν προφῆται παιδεύουσι καὶ ἄλλα ἱστορικοί, καὶ ὁ νόμος ἕτερα καὶ ἄλλα τὸ εἶδος τῆς παροιμιακῆς παραινέσεως. Ἡ δὲ τῶν Ψαλμῶν βίβλος τὸ ἐκ πάντων ὠφέλιμον περιείληφε. Προφητεύει τὰ μέλλοντα, ἱστορίας ὑπομιμνήσκει· νομοθετεῖ τῷ βίῳ· ὑποτίθεται τὰ πρακτέα· καὶ ἁπαξαπλῶς κοινὸν ταμεῖόν ἐστιν ἀγαθῶν διδαγμάτων, τὸ ἑκάστῳ πρόσφορον κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν ἐξευρίσκουσα... Ψαλμὸς γαλήνη ψυχῶν, βραβευτὴς εἰρήνης, τὸ θορυβοῦν καὶ κυμαῖνον τῶν λογισμῶν καταστέλλων. Μαλάσσει μὲν γὰρ τῆς ψυχῆς τὸ θυμούμενον, τὸ δὲ ἀκόλαστον σωφρονίζει. Ψαλμὸς φιλίας συναγωγός, ἕνωσις διεστώτων, ἐχθραινόντων διαλλακτήριον... δαιμόνων φυγαδευτήριον, τῆς τῶν ἀγγέλων βοηθείας ἐπαγωγή· ὅπλον ἐν φόβοις νυκτερινοῖς, ἀνάπαυσις κόπων ἡμερινῶν· νηπίοις ἀσφάλεια, ἀκμάζουσιν ἐγκαλλώπισμα, πρεσβυτέροις παρηγορία, γυναιξὶ κόσμος ἁρμοδιώτατος. Τὰς ἐρήμους οἰκίζει, τὰς ἀγορὰς σωφρονίζει· εἰσαγομένοις στοιχείωσις, προκοπτόντων αὔξησις, τελειουμένων στήριγμα, Ἐκκλησίας φωνή».

Μεταξὺ τῶν εἰς τοὺς ψαλμοὺς ὁμιλιῶν διακρίνεται ἡ εἰς τὸ τέλος τοῦ 14 ψαλμοῦ ἀποτελοῦσα μᾶλλον λαμπρὸν καὶ πλήρη δυνάμεως λόγον ἢ ὁμιλίαν ἐπὶ τοῦ χωρίου τοῦ 5ου στίχου τοῦ ψαλμοῦ τούτου «τὸ ἀργύριον αὐτοῦ οὐκ ἔδωκεν ἐπὶ τόκῳ» κατὰ τοκιζόντων.

Ἀπὸ ἐπόψεως τῆς ῥητορικῆς τέχνης ἰδιαιτέραν ἀξίαν ἔχουσιν οἱ πανηγυρικοὶ λόγοι τοῦ Μ. Βασιλείου εἰς διαφόρους ἁγίους μάρτυρας πρὸς διδακτικοὺς καὶ οὗτοι σκοποὺς συντεθέντες, ἀλλ' ὑπέρτεροι καὶ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν ὁμηλιτικῶν αὐτοῦ ἔργων εἶνε οἱ ἠθικοὶ λόγοι, εἰς οὓς κυρίως εἰπεῖν, ἀναδεικνύεται μέγας ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ ὁ Βασίλειος. Κατὰ τὴν ῥητορικὴν αὐτῶν σύνθεσιν οἱ λόγοι οὗτοι ἁμιλλῶνται πρὸς τὰ κάλλιστα ὑποδείγματα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ῥητορείας καὶ πρὸς τὰ λογοτεχνικὰ ἀριστουργήματα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ὡς ἐσημείωσεν ἤδη ὁ κριτικώτατος Μ. Φώτιος «ἄριστος μὲν ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ ὁ μέγας Βασίλειος· λέξει τε γὰρ καθαρᾷ καὶ εὐσήμῳ καὶ κυρίᾳ καὶ ὅλως πολιτικῇ καὶ πανηγυρικῇ δεινός, εἴ τις καὶ ἄλλος, χρήσασθαι νοημάτων τε τάξει καὶ καθαρότητι πρῶτος, ἀλλ' οὐδενὸς δεύτερος ᾄδεται, πιθανότητος δὲ καὶ γλυκύτητος καί γε λαμπρότητος ἐραστής, καὶ ῥέων τῷ λόγῳ καὶ ὥσπερ ἐξ αὐτοσχεδίου πηγάζων τὸ ῥεῖθρον· καὶ τῷ πιθανῷ δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἧκεν ἀποκεχρημένος, ὡς εἴ τις πολιτικοῦ λόγου τοὺς αὐτοῦ λόγους παράδειγμα ἑαυτῷ θείη, ἔπειτα τούτους ἐκμελετῴη, μηδὲ τῶν εἰς τοῦτο δηλονότι νόμων ἄπειρος ὑπάρχων, οὐδενὸς αὐτὸν ἑτέρου δεήσασθαι, οἶμαι, οὔτε Πλάτωνος, οὔτε Δημοσθένους, οἷς οἱ παλαιοὶ ἐνδιατρίβειν προτρέπονται, εἰς τὸ πολιτικόν τε καὶ πανηγυρικὸν ῥήτορα γενέσθαι». Ἡ κρίσις αὕτη περὶ τῆς ῥητορικῆς δεινότητος τοῦ Μ. Βασιλείου ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τῶν ὁμιλιῶν τοῦ Μ. Βασιλείου, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ κάτοπτρον τῆς ὑψηλῆς πνευματικῆς συγκροτήσεως

καὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος τῆς ὄντως μεγάλης προσωπικότητος αὐτοῦ. Οἱ λόγοι «κατὰ μεθυόντων». «κατὰ ὀργιζομένων», «ἐν λιμῷ καὶ αὐχμῷ», «περὶ φθόνου», εἰς τὸ «πρόσεχε σεαυτῷ», περὶ «ταπεινοφροσύνης», «προτρεπτικὸς εἰς τὸ βάπτισμα», ὁ πρῶτος λόγος «περὶ νηστείας» καὶ ἄλλοι, ἀποτελοῦσιν ἀληθινὰ ἀριστουργήματα, ἀπό τε ρητορικῆς ἐπόψεως καὶ κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῶν. Ἐν αὐτοῖς ὁ Μ. Βασίλειος ἀνέπτυξεν ἀπαράμιλλον ἀληθῶς εὐγλωττίαν καὶ ὕφος θαυμάσιον. Τὰ ῥητορικὰ μέσα, ἅτινα μεταχειρίζεται εἶναι ποικίλα καὶ πάντοτε σύμφωνα πρὸς τὴν φύσιν τοῦ ἐξεταζομένου θέματος, ἡ ἔκθεσίς του πάντοτε σαφής, ἐμψυχουμένη ὑπὸ θερμοτάτου αἰσθήματος. Αἱ σκέψεις του προσαρμόζονται ἀβιάστως καὶ φυσικῶς πρὸς τὴν ζωηροτάτην φαντασίαν του. Εἰκόνες ζωηραὶ καὶ ἐπιτυχέσταται παρομοιώσεις, ἀλλεπαλλήλως καὶ γοργῶς διαδέχονται ἡ μία τὴν ἄλλην. Ἐξαιρετικαὶ δὲ γραμμαὶ τοῦ λόγου του εἶναι ἡ σοβαρότης, ἡ αὐστηρότης καὶ ἡ δύναμις τῶν ἐπιχειρημάτων, δι' ὧν σαγηνεύει τὸν ἀκροατήν. Ἀλλὰ πάντοτε ἐν ταῖς ὁμιλίαις του διαφαίνεται ἡ ὑπέροχος προσωπικότης αὐτοῦ, ἡ ἀριστοκρατικὴ μεγαλοπρέπεια καὶ ὁ ἠθικὸς χαρακτήρ.

Τὸ βαθὺ θρησκευτικὸν αὐτοῦ αἴσθημα οἱονδήποτε θέμα κἂν διεπραγματεύετο ἔστρεφε τὸν λόγον περὶ τὸν κύκλον τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἠθικῆς ζωῆς. Ἐξήτασεν ὅμως ὁ Βασίλειος καὶ δογματικὰ θέματα ἐν διαφόροις λόγοις καὶ συγγράμμασι μετὰ πολλῆς τῆς δυνάμεως. Ἕνεκα δὲ τῆς λαμπρᾶς αὐτοῦ δογματικῆς διδασκαλίας ἀπεκλήθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας «οὐρανοφάντωρ». Ἀλλ' ἤδη ὁ φίλος αὐτοῦ καὶ θαυμαστὴς καὶ δίκαιος ἐπαινέτης, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ὠνόμασεν αὐτὸν «Μέγαν». Καὶ ὑπῆρξεν, ἀληθῶς, μέγας ὁ Βασίλειος ὡς Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς Ἱεράρχης, ὡς συγγραφεύς, μέγας ὡς ῥήτωρ καὶ Διδάσκαλος.

† Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΕΠΙ ΤΩι ΝΕΩι ΕΤΕΙ

(1 Ἰανουαρίου 1928)

Ὁ ἀποχαιρετισμὸς τοῦ παρελθόντος καὶ εἴσοδος ἡμῶν εἰς νέον ἔτος δίδει ἀφορμὴν νὰ ἀναλογισθῶμεν ὅτι ὁ ἐπίγειος χρόνος ταχέως παρέρχεται καὶ ὅτι διαρκῶς πλησιάζομεν εἰς τὴν αἰωνιότητα· ἡ δὲ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Βασιλείου μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἐν τῇ ταχείᾳ ταύτῃ διαρροῇ καὶ μεταβολῇ τοῦ ἐπιγείου χρόνου, ἐν τῇ ματαιότητι τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου τούτου ὑπάρχει καὶ ἕνα πρᾶγμα στερεὸν καὶ ἀμετάβλητον, τὸ ὁποῖον δὲν παρασύρεται ποτὲ ὑπὸ οὐδεμιᾶς κοσμικῆς δυνάμεως καὶ μεταβολῆς, τὸ ὁποῖον καὶ ζῶντα μὲν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὸν ἄνθρωπον λαμπρύνει καὶ δοξάζει, ἀποθνήσκοντα δὲ συνοδεύει εἰς τὸν ἄλλον κόσμον ὡς ἀχώριστος καὶ πολύτιμος σύντροφος, τὸ πρᾶγμα δὲ τοῦτο εἶναι ἡ ἀρετή, τῆς ὁποίας θαυμάσιος ἀντιπρόσωπος τυγχάνει ὁ Μέγας Βασίλειος.

Κατὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν συνήθως πολλοὶ κοσμικῶς σκεπτόμενοι ἐπιζητοῦμεν καὶ εὐχόμεθα πρὸς ἀλλήλους μόνον κοσμικὴν καὶ πρόσκαιρον εὐτυχίαν καὶ μόνον κοσμικὰ καὶ πρόσκαιρα ἀγαθά, παρουσιάζει ἡ Ἐκκλησία τὸν μέγα τοῦτον ἅγιον, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν σοφῶν του συγγραφῶν καὶ διὰ τοῦ ἁγίου παραδείγματός του βροντοφωνεῖ πρὸς πάντας καὶ λέγει: «Ἄνθρωποι, ἐὰν θέλετε πραγματικὴν εὐτυχίαν κατὰ τὸ νέον ἔτος, θὰ τὴν εὕρητε οὐχὶ εἰς ὄνειρα περὶ μέλλοντος, ὑλικῶς καὶ ἐξωτερικῶς λαμπροῦ, οὐχὶ εἰς ματαίας ὑλικὰς ἐλπίδας, αἱ ὁποῖαι πολλάκις ὡς καπνὸς διαλύονται καὶ ὑπὸ τῆς πικρᾶς τῶν πραγμάτων πείρας διαψεύδονται, οὐχὶ εἰς τὴν ἀναζήτησιν προστασίας ἐκ μέρους τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, οἱ ὁποῖοι συνήθως μᾶς ἀγαπῶσι μόνον ὅταν ἔχωσι συμφέρον παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς προστασίας τοῦ Θεοῦ, εἰς τὴν εἰς αὐτὸν ἀνάθεσιν πάσης φροντίδος διὰ τὸ μέλλον ἡμῶν καὶ εἰς τὴν ὀνειροπόλησιν οὐχὶ μέλλοντος κοσμικῶς λαμπροῦ, ἀλλ' εἰς τὴν προσπάθειαν ἡμῶν περὶ ψυχικῆς διορθώσεως καὶ τελειοποιήσεως».

Διότι ἐὰν κατὰ τὸ νέον ἔτος ἔχω ὅλα τὰ κοσμικὰ ἀγαθὰ τὰ εὐχαριστοῦντα τὸ σῶμα, στεροῦμαι δὲ τῶν ψυχικῶν ἀγαθῶν τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀγάπης, θὰ εἶμαι ὁ πτωχότερος καὶ ὁ δυστυχέστερος ὅλων τῶν ἀνθρώπων· ἐὰν δὲ πάλιν τοὐναντίον ἔχω τὰ ψυχικὰ ἀγαθά, ἐὰν ἔχω θερμὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν, ἀγάπην καὶ ὑπομονήν, τότε καὶ ἂν ὅλα τὰ κοσμικὰ ἀγαθὰ ἐλλείπωσιν ἀπ' ἐμοῦ θὰ εἶμαι ὁ πλουσιώτερος καὶ εὐτυχέστερος ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Ἰδοὺ λοιπὸν ὁ τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ γίνωμεν ἀληθῶς εὐτυχεῖς καὶ δὲν θὰ παρασυρθῶμεν ὑπὸ τῆς διαρκοῦς ῥοῆς τοῦ ἐπιγείου χρόνου.

Μάρτυς ἀψευδὴς τῆς ἀληθείας ταύτης εἶναι ὁ ἅγιος Βασίλειος· οὗτος ἐπειδὴ ἐζήτησε καὶ εὗρε τὸν πραγματικὸν πλοῦτον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀρετῆς, εὗρε τὴν πραγματικὴν χαρὰν—ἂν καὶ κατὰ κόσμον παρέμεινε πτωχός,—καὶ ἔγινεν ἀνώτερος τοῦ χρόνου, ὑπερνικήσας τὴν λησμοσύνην εἰς τὴν ὁποίαν παραδίδονται ὑπ' αὐτοῦ οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν ἀνθρώπων.

Ἰδοὺ λοιπὸν παράδειγμα μιμήσεως δι' ἡμᾶς καὶ σήμερον καὶ πάντοτε· ὁ ἅγιος Βασίλειος εἶχε τέλειον, ἀδαμάντινον χαρακτῆρα. Προκειμένου νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀλήθειαν ἦτο ἀπτόητος, ἀψηφῶν ἐξορίας, βασάνους καὶ θάνατον· καὶ ἡμεῖς προκειμένου νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν θρησκείαν ἡμῶν, τὴν ἀλήθειαν,

τὸ καθῆκον, τὴν τιμὴν καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι οἱ εὐσεβεῖς καὶ οἱ ψυχικῶς ὑγιεῖς ἄνθρωποι θεωροῦσιν ὡς τὸ πολυτιμότερον ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἂς εἴμεθα ἕτοιμοι μετὰ πολλῆς ὑπομονῆς νὰ ὑπομείνωμεν στερήσεις, πικρίας, διωγμοὺς καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.

Τοιουτοτρόπως δὲν θὰ παρασυρθῇ τὸ ὄνομα ἡμῶν ὑπὸ τῆς δίνης τοῦ πανδαμάτορος χρόνου, ἐὰν δηλαδὴ τιμήσωμεν αὐτὸ καὶ συνδέσωμεν μὲ τὰς ἱερωτέρας πράξεις καὶ μὲ τὰς εὐγενεστέρας θυσίας καὶ ἐν γένει ἐὰν διατηρήσωμεν αὐτὸ λευκόν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν τὸ ὄνομα ὅπερ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον ἐν τῇ περιτομῇ αὐτοῦ σήμερον ἔλαβεν, ἐτίμησεν, ἐδόξασε καὶ ἄσπιλον διετήρησε, τὸ γλυκύτατον καὶ παμπόθητον ὄνομα «'Ιησοῦς» λέγω. Καὶ ἡμεῖς τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον φέρομεν, καθαρὸν καὶ τετιμημένον ἂς διατηρήσωμεν καὶ κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας ἀρχόμενον νέον ἔτος καὶ κατὰ πάντα τὰ ὑπόλοιπα ἔτη τῆς ἐπιγείου ζωῆς ἡμῶν καὶ κατὰ πάντα τὰ στάδια αὐτῆς, καὶ ἂς παραδώσωμεν τοῦτο ἀκηλίδωτον εἰς τοὺς ἀπογόνους ἡμῶν, διότι τὸ καλὸν ὄνομα εἶναι ἡ καλυτέρα κληρονομία, τὴν ὁποίαν θὰ ἀφήσωμεν ἀπερχόμενοι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, κληρονομία πολυτιμοτέρα πάντων τῶν ἀγαθῶν τῆς γῆς ταύτης.

† Ὁ Τριφυλλίας καὶ 'Ολυμπίας ΑΝΔΡΕΑΣ

ΤΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

[6 'Ιανουαρίου]

Σήμερον ἡ 'Ορθόδοξος 'Εκκλησία ἑορτάζει ἑορτὴν ἐπίσημον καὶ σπουδαίαν, λαμπρὰν καὶ μεγαλοπρεπῆ. Τὰ πλήθη τῶν πιστῶν σημερον ἀπὸ βαθέος ὄρθρου προστρέχουσι μετὰ χαρᾶς καὶ προθυμίας εἰς τοὺς ἱεροὺς ναούς, ἵνα ὡς ψυχικαὶ μέλισσαι τρυγήσωμεν ἐκ τῶν οὐρανίων ἀνθέων τοῦ Παραδείσου τῆς 'Εκκλησίας.

Ποία ἡ αἰτία τῆς ἀπεριγράπτου ταύτης χαρᾶς, τῆς μεγάλης ταύτης συναθροίσεως ; 'Ιδοὺ ποία :

Ὁ Κύριος βαπτιζόμενος σήμερον ἐν τῷ 'Ιορδάνῃ ποταμῷ μαρτυρεῖται ἐπισήμως ἐνώπιον τοῦ Προδρόμου καὶ τοῦ 'Ιουδαϊκοῦ λαοῦ ὡς μονογενὴς Υἱός, ἐν τῷ ὁποίῳ ηὐδόκησεν ὁ Οὐράνιος Πατήρ, ὡς ἐκεῖνος δηλαδὴ τὸν ὁποῖον ἐν τῇ ἀπείρῳ ἀγάπῃ του πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ ἐνανθρωπήσῃ καὶ ἀποπλύνῃ ἀπὸ πάσης ἁμαρτωλῆς κηλῖδος τὸν ἄνθρωπον.

Σήμερον ἡ πίστις τῆς 'Εκκλησίας ἡμῶν θριαμβεύει, διότι ἡ ἀλήθεια εἰς τὴν ὁποίαν πιστεύει καὶ διδάσκει ἀποδεικνύεται ὅτι προέρχεται οὐχὶ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐξ ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ.

Σήμερον ὁ Κύριος ἡμῶν κάμνει τὴν ἔναρξιν τοῦ δημοσίου αὐτοῦ βίου, ἀρχίζει τὴν ἐργασίαν τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς βοηθείας τῶν πασχόντων καὶ δυστυχῶν, τὴν ὁποίαν ἐργασίαν θὰ ἀποτελειώσῃ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ διὰ τῆς θυσίας τοῦ αἵματός του, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ γράψῃ δι' ἀνεξαλείπτων γραμμάτων τὴν ἄπειρον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον !

Διατί ἐβαπτίσθη σήμερον ὁ Κύριος; 'Εβαπτίσθη οὐχὶ διότι εἶχεν ἀνάγκην ἁγιασμοῦ, ἀλλ' ἵνα χαρίσῃ τὸν ἁγιασμὸν εἰς ὅλην τὴν κτίσιν, ἡ ὁποία ἐστέναζεν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας. Ὥστε ἐβαπτίσθη οὐχὶ ἵνα λάβῃ, ἀλλ' ἵνα δώσῃ ἁγιασμόν.

Προσκαλεῖ δὲ πάντα τὰ τέκνα της ἡ 'Εκκλησία σήμερον ἵνα ἀπολαύσωσι τὸν ἁγιασμὸν τοῦτον καὶ γίνωσιν ἅγιοι καὶ καθαρισθῶσι ψυχικῶς διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ὥστε ἂς μὴ λάβωμεν κατὰ τύπους μόνον τὸν ἁγιασμόν, ἂς αἰσθανθῶμεν αὐτὸν καὶ ἐν τῇ ψυχῇ, καθαριζόμενοι ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

Ἂς ἀποβάλωμεν ὅλοι ἐκ τῶν ψυχῶν ἡμῶν τὰ δυσώδη καὶ μεμολυσμένα ὕδατα τῆς ἀσεβείας, τῆς βλασφημίας, τῆς ψευδορκίας, τῆς μέθης. τῆς θρησκευτικῆς ψυχρότητος, τοῦ μίσους, τῆς καταλαλιᾶς, τῆς συκοφαντίας, τῆς κλοπῆς, τῆς ἀδικίας, τῆς παραμελήσεως τῶν ἱερῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, τῆς ἀσωτίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν παρομοίων πράξεων τὰ δυσώδη καὶ μεμολυσμένα ὕδατα, καὶ ἂς γεμίσωμεν τὰς ψυχάς μας μὲ τὰ εὐώδη καὶ ἀμόλυντα ὕδατα τῆς εὐσεβείας, τῆς ἀγάπης, τῆς τιμῆς, τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ καθῆκον, τῆς ἐκπληρώσεως ὅλων τῶν ἱερῶν ἡμῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πατρίδα ἡμῶν.

Τότε θὰ ἐπέλθῃ πλήρης καὶ τέλειος ὁ ἁγιασμὸς ἡμῶν, ἐὰν δηλαδὴ ἀποφασίσωμεν μετὰ τοῦ διὰ τῶν εὐχῶν τῆς 'Εκκλησίας ἁγιαζομένου ὕδατος, νὰ πίωμεν καὶ τὸ πνευματικὸν ἐκεῖνο ὕδωρ, περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησεν ὁ Κύριος πρὸς τὴν Σαμαρείτιδα παρὰ τὸ φρέαρ τοῦ 'Ιακὼβ καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ πίνων δὲν θὰ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα !

Καὶ πῶς θὰ δεικνύῃς, χριστιανέ, ὅτι ἔπιες ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου ; 'Εὰν εἰρηνεύῃς, ἀφήνων τὰς φιλονεικίας, τὰς διαμάχας καὶ τὸν φθόνον· ἐὰν δὲν ψεύδεσαι, ἐάν, ὡς ἐκεῖνοι, ἁγιάζῃς τὰς ἡμέρας τοῦ Θεοῦ, τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορτάς, ἐὰν δὲν μολύνῃς αὐτὰς διὰ μέθης καὶ πονηρῶν διασκεδάσεων καὶ πράξεων, ἐὰν ἁγιάζῃς τὴν γλῶσσαν σου, ἵνα εἰς τὸ μέλλον ἀποφεύγῃς τὰς φρικτὰς ἐκείνας βλασφημίας, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐπέρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὸν κόσμον, ἐὰν ἁγιάζῃς τὰ ὦτά σου ὥστε νὰ εἶναι ἐπιμελῶς κλειστὰ δι' ὅλους τοὺς κακοὺς καὶ ἀσέμνους λόγους.

ἐὰν ἁγιάζῃς τὰς χεῖράς σου, ἵνα ἐπανορθώσωσι τὰς ἀδικίας, ἐπιστρέψωσι τὰ κλαπέντα, βοηθήσωσι τοὺς ἀδυνάτους καὶ φέρωσι τὸν ἄρτον εἰς τοὺς πεινῶντας· ἐὰν ἁγιάζῃς τὸν νοῦν σου, ὥστε νὰ μὴ εὐχαριστῆται εἰς πονηροὺς λογισμούς, οἱ ὁποῖοι ἴσως προσωρινῶς εὐχαριστοῦσι τὸν σωματικὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἐν τέλει ὁδηγοῦσιν εἰς τὴν καταστροφὴν ψυχῆς καὶ σώματος, ὅπως ἀκριβῶς τὰ δηλητήρια, τὰ ὁποῖα προσφέρονται ἀναμεμιγμένα μὲ γλυκερὰς κατὰ τὴν γεῦσιν οὐσίας· ἐὰν ἁγιάζῃς τὴν καρδιάν σου, ὥστε νὰ ἀποβάλῃ ὅλα τὰ χυδαῖα καὶ μικροπρεπῆ αἰσθήματα καὶ γεμίσῃ ἀπὸ τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τῆς τιμῆς, τῆς ἀγάπης, τῆς αὐταπαρνήσεως.

Ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθημεν, τὸν Χριστὸν ἐνεδύθημεν. Τὸ πανάγιον λοιπὸν τοῦτο ἔνδυμα τῆς μιμήσεως τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ ἂς μὴ τὸ μολύνωμεν, ἐὰν δὲ συμβῇ ποτε νὰ κηλιδώνωμεν αὐτό, ἂς σπεύδωμεν διὰ μετανοίας νὰ τὸ καθαρίζωμεν, διότι ὄντως τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας εἶναι δεύτερον βάπτισμα.

Μόνον λοιπὸν ἐὰν τοιαῦτα σκεπτώμεθα, αἰσθανώμεθα καὶ ἐνεργῶμεν, θὰ δυνηθῶμεν νὰ αἰσθανθῶμεν τελείως τὴν χαρὰν τῆς σημερινῆς μεγάλης Ἑορτῆς καὶ νὰ εἴπωμεν ὅτι ἀπηλαύσαμεν ἄφθονον σωματικὸν καὶ ψυχικὸν ἁγιασμὸν σήμερον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἡ ὁποία εἶναι πάντοτε ἡ ἀνεξάντλητος πηγὴ τοῦ ἁγιασμοῦ διὰ τὰ ἐκλεκτά της τέκνα.

† Ὁ Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας ΑΝΔΡΕΑΣ

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ
ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

Τῇ 8 τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ἐκδοθὲν ἀνεκοινώθη τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πρὸς τὸν Παν. Πάπαν καὶ Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Μελέτιον Διάταγμα τοῦ Βασιλέως τῆς Αἰγύπου Φουάτ, δι' οὗ οὗτος ἀναγνωρίζει τὸν ἐκλεγέντα Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας. Τὸ Διάταγμα δημοσιεύεται ἐν τῷ «Πανταίνῳ» μετὰ σειρᾶς ἐγγράφων ἀνταλλαγέντων μεταξὺ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Αἰγυπτιακῆς Κυβερνήσεως. Τὸ περιεχόμενον αὐτῶν συνίσταται εἰς τοῦτο ὅτι ὁ μὲν Πατριάρχης ἀνακοινοῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἀφῆκε τὴν Ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν καὶ εἶνε ἕτοιμος νὰ δεχθῇ τὴν Αἰγυπτιακὴν καὶ ὅτι θὰ ὑπάρχῃ τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ του Θρόνου εἰς τοὐλάχιστον Ἱεράρχης Σῦρος μετὰ ἐπαρχίας τοῦ Θρόνου ἰσότιμος τοῖς λοιποῖς. Ὁ δὲ Πρωθυπουργὸς πληροφορεῖ τὸν Πατριάρχην ὅτι ἡ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ δημοσιεύσῃ ὡς νόμους ἀφοῦ ἐγκρίνῃ τούς τε ὑποβεβλημένους ἤδη εἰς μελέτην αὐτῇ Κανονισμοὺς τῶν Πατριαρχικῶν Δικαστηρίων καὶ τοὺς ἀκολούθως ὑποβληθησομένους τῆς Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς. Ἐπὶ πλέον ὁ Πρωθυπουργὸς παρακαλεῖ τὸν Πατριάρχην καὶ ὁ Πατριάρχης δέχεται τὴν πρωθυπουργικὴν παράκλησιν, ὅπως ἐφ' ὅσον χρησιμοποιῇ ἐνίοτε ἄλλους Ἱεράρχας εἰς διακονίας ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ αὐτοῦ ἐν Καΐρῳ καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, χρησιμοποιῇ ἐνίοτε ἐπίσης καὶ τὸν ἐκ Σύρων Ἀρχιερέα.

Ὁ Παν. ἀνακοινῶν τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὑπέμνησε τὰ προηγηθέντα τῆς ἐκλογῆς καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, ἃς τὸ Πατριαρχεῖον εἶχεν ἀναλάβει, ἅμα δὲ καὶ τὰ τὴν ἐκλογὴν ἐπακολουθήσαντα γεγονότα. Ὄντως δὲ ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις εἴχετο στερρῶς τοῦ γνωστοῦ Σημειώματος ὅπερ ὁ Πρωθυπουργὸς Ζαγλοὺλ πασᾶς εἶχεν ἀποστείλει εἰς τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Θρόνου Μητροπολίτην Θεοφάνη. Κατὰ τὸ Σημείωμα ὡς ὅροι τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐκλεγησομένου Πατριάρχου ἐτίθεντο μεταξὺ ἄλλων καὶ οὗτοι: 1) Ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐκλογῆς θὰ συνετάσσετο φροντίδι τῆς Κυβερνήσεως Κανονισμὸς τῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἐκλογῶν ἐπὶ προστασίᾳ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰθαγενοῦς Ἑλληνορθοδόξου Κοινότητος. 2) Ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἀνελάμβανεν ἀπὸ τότε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν Συριακὴν Ἑλληνορθόδοξον Κοινότητα διὰ διορισμοῦ ἑνὸς ἢ πλειόνων Σύρων ἐπισκόπων· καὶ 3) Ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ διακανονίσῃ τὴν ἐνάσκησιν τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας ἐπὶ ζητημάτων προσωπικοῦ δικαίου χάριν τῶν Ἑλληνορθοδόξων ἰθαγενῶν ὑπηκόων.

Ἡ δοθεῖσα εἰς τὸ Σημείωμα ὑπὸ τῆς Τοποτηρητείας ἐξ ἀποφάσεως Συνοδικῆς ἀπάντησις δὲν ἀπέκλειε τὸ δυνατὸν τῆς ἱκανοποιήσεως τῆς περὶ Σύρων Ἀρχιερέων ἀξιώσεως, παραπέμψασα τὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν ἐν Συνόδῳ ἁρμοδιότητα. Ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ ζητήματος Πατριαρχικὴ ἐν Συνόδῳ ἀπόφασις τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου ἐνέκρινεν ὅπως δοθῇ ἱκανοποίησις εἰς τὸ αἴσθημα τοῦ συνόλου τῶν Συρορθοδόξων, ἐπιθυμούντων νὰ ἴδωσιν ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ τοῦ Θρόνου ὁμόγλωσσον αὐτῶν Ἀρχιερέα. Ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἣν εὐθὺς τότε συνεδριαζούσης τῆς Συνόδου διεβίβασεν ὁ Πατριάρχης εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀντικατέστησεν ἄλλην προηγουμένην περὶ χειροτονίας Ἐπισκόπου βοηθοῦ, ἣν οἱ Σῦροι δὲν εὗρον ἱκανοποιοῦσαν αὐτοὺς καὶ ὑπέβαλον διαμαρτυρίαν πρὸς τὴν Σύνοδον καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ περὶ βοηθοῦ Ἐπισκόπου πρότασις προῆλθεν ἐκ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἦτο ἐκδήλωσις τῆς ἐπιθυμίας αὐτοῦ νὰ γίνῃ ὠφέ-

λιμος εἰς τοὺς ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ ἐπαρχίᾳ Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου Σύρους, ἀποτελοῦντας τὰ 80 ο)ο τοῦ συνόλου τοῦ ἐκ Σύρων ποιμνίου τοῦ Θρόνου, ὁ μόνος δὲ κανονικὸς τρόπος νὰ γίνῃ τούτοις ποιμαντορικῶς ὠφέλιμος ὁ Πατριάρχης ἦτο νὰ ἔχῃ βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς γλώσσης καὶ ψυχολογίας αὐτῶν. Κατὰ τὸν περὶ βοηθῶν Ἐπισκόπων κανονισμὸν τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου κατεστρωμμένον ἐν τῷ Κώδικι τοῦ Θρόνου ἐπαναλαμβανόμενον καὶ εἰς τοὺς Κανονισμοὺς τοῦ Πατριάρχου Φωτίου, ἐκ δύο βοηθῶν Ἐπισκόπων, οὓς παραχωρεῖ τῷ Πατριάρχῃ, ὁ εἷς θὰ ἑδρεύῃ ἐν Καΐρῳ ὡς ἐπίτροπος καὶ ὁ ἕτερος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὡς διευθύνων τὸ Πατριαρχικὸν γραφεῖον. Δὲν ἦτο πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ὁλότητος τῶν ἐκ Συρίας ἀραβοφώνων ὀρθοδόξων ἡ ἀπόκρουσις τοῦ βοηθοῦ Ἐπισκόπου Μητροπολίτου, δεδομένου ὄντος ὅτι ἐκ τῆς κανονικῆς τάξεως πᾶς Μητροπολίτης ἐν ἐνεργείᾳ συνδέεται μετὰ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὴν κυρίως ἀνήκει ψυχῇ τε καὶ σώματι, μόνον δὲ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν συνοδικῶν καθηκόντων ἢ τίτλῳ προσωρινότητος διὰ λόγον διακονίας δύναται νὰ εὑρίσκηται ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ Πατριάρχου.

Ἀφοῦ ὅμως ἡ χειροτονία Ἀρχιερέως ἐκ Σύρων ἔμελλε νὰ δοθῇ ὡς ἱκανοποίησις τῆς Συρορθοδόξου μειονότητος, δὲν ἐθεώρησεν ὁ Πατριάρχης ὀρθὸν νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν ἄποψίν του πέραν τῆς ἐξαντλήσεως τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἐπιχειρημάτων. Ἐφάνη ὅμως ἀνένδοτος εἰς τὰς μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συνομιλίας εἰς δύο σημεῖα οὐσιώδους σημασίας: α) Ὅτι ἡ ἐκλογὴ τοῦ προσώπου εἶνε δικαίωμα τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου ἀπεριόριστον· καὶ β) Ὅτι ὁ χειροτονηθησόμενος θὰ ἔχῃ οὐχὶ μίαν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Μητροπόλεων εἰδικῶς, ἀλλὰ μίαν τῆς τοῦ Θρόνου δικαιοδοσίας, ἐκτεινομένης ἐφ' ὅλης τῆς Ἀφρικῆς, διότι ἄλλη τυχὸν ἐκδοχὴ θὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν θέσεως προνομιούχου ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ ὑπὲρ τοῦ ἐκ Σύρων Ἱεράρχου.

Αἱ ἐπὶ τῶν ἄλλων σημείων τοῦ Σημειώματος Ζαγλοὺλ συνομιλίαι τοῦ Πατριάρχου μετὰ τῆς Κυβερνήσεως ἔσχον τοῦτο τὸ ἀποτέλεσμα, ὅτι ἐγένετο δεκτὸν ὅτι καὶ τῆς χειροτονίας τοῦ Σύρου Ἱεράρχου καὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν Κανονισμῶν ἔδει νὰ προηγηθῇ τοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἡ ἔκδοσις, διότι ὁ καταρτισμὸς τῶν Κανονισμῶν τῶν τε Πατριαρχικῶν Δικαστηρίων καὶ Πατριαρχικῆς ἐκλογῆς εἶνε δικαίωμα τῆς Ἐκκλησίας, τὸ κατ' ἐξοχὴν ἐμφαῖνον τὴν αὐτονομίαν αὐτῆς, μόνον δὲ ἡ δημοσίευσις τῶν Κανονισμῶν ὡς νόμων τοῦ Κράτους εἶνε δικαίωμα τῆς Πολιτείας, τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο ἀναγνωρίζει ἡ Ἐκκλησία καὶ τὴν προσήκουσαν αὐτῷ ἀπονέμει ἐκτίμησιν.

Οὕτως ἔχει τὸ ζήτημα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Πατριάρχου, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἤδη ἐξελέγη καὶ ἐχειροτονήθη Μητροπολίτης Ἀξώμης ὁ ἐκ Ναζαρὲτ Νικόλαος, κληρικὸς μεγάλης ἀξίας. Ἀπέναντι δὲ τοῦ προβληθέντος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθέντος ἤδη ὅρου τῆς ἀναγνωρίσεως α) ἐξησφαλίσθη ὁ τύπος τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας διότι ἐν τῷ Β. Διατάγματι λέγεται ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν «τὰ πρακτικὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας τῶν Ἑλληνορθοδόξων»· β) ἀνεγνωρίσθη τὸ ἀμφισβητηθὲν δικαίωμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ νὰ συντάξῃ τοὺς ἰδίους αὐτῆς κανονισμούς· γ) ἀνεγνωρίσθη ὡσαύτως τὸ ἀπεριόριστον δικαίωμα τοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς Συνόδου εἴς τε τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν τοποθέτησιν τοῦ νέου Μητροπολίτου, καὶ δ) τὴν ἐλευθέραν συγκρότησιν τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου εἰς ἀριθμὸν ἑδρῶν καὶ γλῶσσαν. Ἀκριβῶς δὲ ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς Συνόδου κατήργησαν μὲν τὴν Μητρόπολιν Μέμφιδος, ἐπειδὴ ἡ ἕδρα αὐτῆς Ἡλιούπολις ἀποτελεῖ σχεδὸν προάστειον τοῦ Καΐρου, ἵδρυσαν δὲ δύο νέας Μητροπόλεις ἤτοι τὴν Μητρόπολιν Ἑρμουπόλεως μὲ ἕδραν τὴν Τάνταν, εἰς ἣν μετετέθη ὁ τέως Μητροπολίτης Νουβίας Νικόλαος, καὶ τὴν Μητρόπολιν Ἰωαννουπόλεως (Johanesbourg) μὲ ἕδραν τὴν ὁμώνυμον πόλιν, δι' ἣν ἐξελέγη ἤδη καὶ πρόκειται νὰ χειροτονηθῇ μετὰ τὰς ἑορτὰς ὁ ἀρχιμ. Ἰσίδωρος, κληρικὸς κατὰ πάντα ἄξιος τῆς θέσεως, ἣν μετὰ μακρὰν καὶ εὐδόκιμον διακονίαν καταλαμβάνει ἐν τῇ Ἱεραρχίᾳ τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Α'

«Ὁ ἀστὴρ ἐξ ἀνατολῶν»

Ὑπάρχουσι πολλὰ ἐνδεικτικὰ σημεῖα ὅτι ἐν προσεχεστάτῳ μέλλοντι ἡ Θεσοφικὴ Ἑταιρεία, ἢ ἀκριβέστερον ἡ ὁμάς, ἥτις ἐμφανίζεται ὑπὸ τὸ ἑλκυστικὸν ὄνομα «Ὁ ἀστὴρ ἐξ ἀνατολῶν», θὰ εὕρῃ μεγίστην διάδοσιν ἐν Εὐρώπῃ. Ἀρχηγός, ὡς γνωστόν, τῆς κινήσεως ταύτης εἶναι ὁ Ἰνδὸς Κρισναμοῦρτι, «ὁ νέος Μεσίας», ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου ἡ γηραιὰ θεόσοφος Annie Besant διεῖδεν ἤδη ἀπὸ ἐτῶν τὸν σαρκωθέντα υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν φορέα τοῦ θείου πνεύματος! Ἡ Annie Besant ἔδωκεν ἐσχάτως καὶ σειρὰν διαλέξεων ἐν Γερμανίᾳ, καθ' ἃς ἐτόνισεν ὅτι ἐγγὺς εἶναι ὁ μέγας διδάσκαλος τοῦ κόσμου καὶ ὡμί-

λησε περὶ τῆς γενέσεως νέας τινὸς φυλῆς ἐν Καλιφορνίᾳ.

Ἡ καταπληκτικὴ διάδοσις τῶν θεοσοφικῶν τούτων ἰδεῶν, ἢ μᾶλλον παρακρούσεων, ὀφείλεται κυρίως εἰς δύο αἴτια: Πρῶτον εἰς τὴν μετὰ τὸν πόλεμον παρατηρουμένην κατάπτωσιν τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν καὶ ἰδεωδῶν καὶ δεύτερον εἰς τὸ γεγονός, ὅτι ἡ κίνησις αὕτη, ἐπαγγελλομένη ὅτι θὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην ἐν τῷ κόσμῳ, εὑρίσκει πολλοὺς ὀπαδούς, ἀνήκοντας τέως εἰς διαφόρους θρησκευτικὰς ὁμολογίας ἢ πολιτικὰς ὀργανώσεις. Ἐν τούτοις ὁ Θεοσοφισμὸς ἐργάζεται καὶ συστηματικῶς διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν του, ἰδίως εἰς τὰς τάξεις τῶν νέων, τοὺς ὁποίους ἐνθουσιάζει τὸ κήρυγμα περὶ παγκοσμίου εἰρήνης.

Ἡ ἐν Εὐρώπῃ ὀργάνωσις ἔχει στήσῃ τὸ στρατηγεῖόν της ἐν Ὁλλανδίᾳ. Κατὰ τὸ θέρος τοῦ ἀρξαμένου ἔτους πρόκειται νὰ συγκληθῇ καὶ συνέδριον εἰς τὸ Ommen τῆς Ὁλλανδίας. Εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν ἐπεχειρήθη πρό τινος χρόνου ἡ κατασκευὴ νέας τινὸς λατρείας τῶν Θεοσοφιστῶν, τὰ εἰκονογραφημένα δὲ γερμανικὰ περιοδικὰ μᾶς παρουσιάζουν ἐνδιαφερούσας καὶ περιέργους εἰκόνας ἐκλεγέντων ἐπισκόπων τῆς νέας ταύτης θρησκείας, ὡς καὶ εἰκόνας τοῦ ἀρχηγοῦ Κρισναμοῦρτι μετὰ τῆς Anmie Besant.

Β'

Χιλιασταὶ—Παρουσιασταὶ

(Συμπληρωτικά τινα σημειώματα)

Εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν, τὴν περιλαμβάνουσαν ἐκείνους ἐκ τῶν Παρουσιαστῶν, οἱ ὁποῖοι ἑορτάζουν τὴν Κυριακήν, ἀνήκουν αἱ ἑξῆς τέσσαρες μικραὶ ὁμάδες: Evangelical-Adventists, Advent Christians, Life and Advent Union καὶ Churches of God in Christus. Ἡ δευτέρα κατηγορία, περιλαμβάνει τοὺς Σαββατιστὰς-Παρουσιαστὰς ἡ ὁμὰς αὕτη (Seventh day Adventists) εἶνε ἡ μᾶλλον διαδιδομένη Κατὰ νεωτέρας στατιστικὰς, περὶ τῆς ἀκριβείας ὅμως τῶν ὁποίων δὲν ἐγγυώμεθα, ἠρίθμει κατὰ τὸ 1906: 91.000 ὀπαδούς· κατὰ τὸ 1916 142.000 καὶ κατὰ τὸ 1925: 230000. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἐσχάτως ἔχουσιν ἀναπτύξει μεγίστην δραστηριότητα· πλὴν τῶν τυπογραφείων, τῶν ἐκδοτικῶν καταστημάτων, σανατορίων κλπ. ἔχουσι καὶ ἀρκετὰς σχολὰς ἱεροκηρύκων (ἐν Γερμανίᾳ ὑπάρχουσι τρεῖς τοιαῦται σχολαί).

[*Μικρὰ βιβλιογραφία*.
Karl Handtmann Die Adventisten um siebenten Tag. 1913.
J. N. Langborough—Entstehung und Fortschritt der S. T. A. ἔκδ γ' 1897.
Fr. Loofs - ἄρθρον ἐν τῇ Realencyklopaedie, Τομ. Ι. σελ. 191 κ. ἑ.
W. Köhler—ἄρθρον ἐν τῇ Religion in Geschichte κ. Gegenwart ἔκδ. α'. τόμ. α' σελ. 162 κ ἑ.
H. Haack—ἄρθρον ἐν τῷ αὐτῷ λεξικῷ, ἔκδ. β', τόμ. α' σελ. 91.
Πρβ. καὶ τὰ γενικὰ συγγράμματα τῶν Scheurlen, Biemer κλπ. (Sekten der Gegenwart)].

Μόναχον ΔΗΜ. Ν. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Εωθινά	Ἦχοι
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	1	Περιτομῆς	Περιτομῆς	Ζ'	δ'
	8	Κυρ. ΜετὰΦῶτα	Μετὰ τὰ Φῶτα	Η'	πλ α'
	15	Κυρ. ΙΒ' Λουκᾶ	Κυριακὴ ΚΘ'	Θ'	πλ.β'
	22	Κυρ. ΙΕ' Λουκᾶ	Κυριακὴ ΛΒ'	Ι'	βαρὺ
	29	Κυρ. ΙΖ' Ματθ. (Χαναναίας)	Κυριακὴ ΙΖ'	ΙΑ'	πλ.δ

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος ἄρχεται τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἀπὸ τῆς 11ης τρ. μηνός.

—Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς καὶ τῷ νέῳ ἔτει ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξεν ἐπισκέψεις πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις παρεπιδημοῦντας Σεβ. Ἀρχιερεῖς, πρὸς τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτὰς τῶν ξένων Δυνάμεων. Κατὰ τὴν 1ην τοῦ ἔτους μετὰ τὴν δοξολογίαν ὑπέβαλεν ἐν τοῖς Ἀνακτόροις τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κυθήρων.

—Κατὰ τὴν ἑσπέραν τῆς 1ης τοῦ ἔτους μετέσχον τῆς κοπῆς τῆς βασιλόπητας, κατὰ τὸ κρατοῦν ἔθιμον, ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ οἱ Σεβ. Μητροπολῖται Κυθήρων, Γόρτυνος, Τραπεζοῦντος, οἱ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως, Βρεσθένης καὶ Πατάρων καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῷ Νέῳ ἔτει ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξε συγχαρητήρια τηλεγραφήματα καὶ γράμματα πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ πρὸς τοὺς Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς καὶ τῶν Μητροπόλεων τῶν νέων χωρῶν.

—Αἱ ἅγιαι ἑορταὶ διεξήχθησαν ἐν μεγάλῃ τάξει καὶ ἐν μεγάλῃ συρροῇ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ εἰς τοὺς ἱεροὺς ναούς, μέγας δὲ ὑπῆρξεν ὡσαύτως ὁ ἀριθμὸς τῶν προσελθόντων εἰς τὰ ἱερὰ Μυστήρια τῆς Ἐξομολογήσεως καὶ τῆς θείας Εὐχαριστίας.

—Τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ἐπεσκέφθησαν ἐν σώματι τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογίας καὶ ὑπέβαλον εἰς αὐτὸν τὰ σέβη των, ὡμίλησε δὲ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καταλλήλως, συστήσας ἀφοσίωσιν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

—Τῇ τετάρτην ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀσύλων Ἁγίου Ἀνδρέου ἐν Ἀθήναις καὶ Ἁγίου Σπυρίδωνος ἐν Πειραιεῖ, ὡσαύτως τὴν ἡμέραν τῶν Φώτων εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Ὀρφανοτροφείου Ἁγ. Γεωργίου

ἐν Πειραιεῖ. Ἐπεσκέφθη δὲ τὸ Γηροκομεῖον Πειραιῶς καὶ ἄλλα ἱδρύματα φιλανθρωπικὰ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν, πρῶτον δὲ τὸν Οἶκον Τυφλῶν, εἰς ὃν μετέβη αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τῶν Χριστουγέννων καὶ παρέμεινεν ἐπὶ ὥραν πρὸς παραμυθίαν τῶν τυφλῶν παίδων.

—Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην 4 τρ. μηνὸς ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ πρώην μητροπολίτης Λευκάδος Δανιὴλ Σουλίδης. Γεννηθεὶς ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1864 ὁ ἀείμνηστος Δανιὴλ μετὰ τὰς ἐν τῇ πατρίδι του σπουδὰς ἐφοίτησε ἐπὶ τριετίαν εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ ἐπὶ ἄλλην τριετίαν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Ριζάρειον Ἐκκλησ. Σχολήν, ἐξ ἧς καὶ ἀπεφοίτησε. Διορισθεὶς δὲ μετὰ τοῦτο Καθηγητὴς ἐν τῇ ἐν Καΐρῳ Ἀμπετείῳ Σχολῇ ἐπὶ ἑπταετίαν ἐδίδαξεν ἐν αὐτῇ, διατελῶν ἅμα καὶ Γραμματεὺς τοῦ ἐκεῖ Σιναϊτικοῦ Μετοχίου. Τῷ 1901 διωρίσθη ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς Σινᾶ ἐν Κπόλει, ἐν ἔτει δὲ 1907 ἐξελέγη Ἐπίσκοπος Λευκάδος καὶ Ἰθάκης. Ἀλλὰ σοβαρῶς παθὼν τὴν ὑγείαν ὑπέβαλε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, ἐξηκολούθησε δὲ δεινῶς πάσχων μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς του. Μερίμνῃ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ὁ νεκρὸς μετηνέχθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναόν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς, ἐψάλη δὲ χοροστατοῦντος αὐτοῦ ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία τὴν ἐπαύριον, συμμετασχόντων αὐτῆς τῶν παρεπιδημούντων ἐν Ἀθήναις Ἀρχιερέων καὶ ἱκανῶν ἱερέων. Τὴν κηδείαν παρηκολούθησε μέγα πλῆθος πιστῶν, ἰδίως Λευκαδίων.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφαρσάλων κ. Ἰεζεκιὴλ προσέφερε δρ. 500 διὰ τὸ πιλίκιον τῶν ἀπόρων μαθητῶν τῆς Λαϊκῆς σχολῆς.

—Ἀνεκοινώθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἀπὸ 1 Ἰουλίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου π. ἔτ. ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἱεραρχῶν ὅτι· α'.) Ἐκάρη μοναχὸς τῆς Ἱερ. Μονῆς Κοζιτόης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ὁ Εὐάγγελος Καραϊσκάκης μετονομασθεὶς Εὐσέβιος. Ἐκάρη μοναχὴ τῆς γυναικείας Ἱερ. Μονῆς τῶν Ἁγίων Θεοδώρων τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας ἡ δόκιμος Μαρίνα Παπαδάτου μετονομασθεῖσα Εὐγενία. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερ. Μονῆς Φανερωμένης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κορινθίας, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος ὁ Ἱεροδιάκονος Ἀμβρόσιος Ἀνδρίτσος. Ἐκάρη Μοναχὴ τῆς γυναικείας Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ἁγίας Εὐφημίας τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας ἡ δόκιμος Ἄννα Γεωργοπούλου μετονομασθεῖσα Τιμοθέα. Ἐκάρη μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Τριάδος (Μετεώρων) τῆς Ἱερ. Μητροπ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν ὁ δόκιμος Ἀθανάσιος Μπακάλης, μετονομασθεὶς Ἀμβρόσιος. Ἐνεγράφη ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ρεντίνας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος ὁ ἐξ Ἁγίου Ὄρους ὁρμώμενος Χερουβεὶμ Μουστάκης. Ἐκάρη μοναχὸς ὁ δόκιμος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μολεσίνης, τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, Δημήτριος Βέρβος, μετονομασθεὶς Ἰάκωβος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερ. Μονῆς Φλαμουρίου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Μολεσίνης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, ὁ μοναχὸς Καλλιόπιος Γούναρης. Ἐκάρη μοναχὸς ὁ δόκιμος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὀρθοκωσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μοντινείας, ὁ Ἀνδρέας Χαραλαμπόπουλος, μετονομασθεὶς Ἀντώνιος. Ἐκάρη Μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κατερινοῦς, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας ὁ Δημήτριος Βασιλόπουλος, μετονομασθεὶς Δανιήλ. Ἐνεγράφη ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἱερ. Μονῆς Μυρτιδιωτίσσης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας ὁ ἐξ Ἁγίου Ὄρους Ὁρμώμενος Ἱερομ. Γρηγόριος Ἀλαμᾶνος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης τῆς Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἀσωμάτων (Πετράκη) τῆς ὡς εἴρηται Ἀρχιεπισκοπῆς ὁ μοναχὸς Ἀθανάσιος Οἰκονομόπουλος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀντινίτσης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἀγάθωνος, τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως ὁ μοναχὸς Ἱερεμίας Παπαδόπουλος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Παντελεήμονος, τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Καρυστίας εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἁγίων Ἀναργύρων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὕδρας καὶ Σπετσῶν ὁ Ἱερομ. Μεθόδιος Κωστής. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐπάνω Χρέπας, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πεντέλης τῆς Ἱερ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὁ Ἀρχιμ. Μελέτιος Παπανδρέου. Ἐκάρη μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὀρθοκωστᾶ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας ὁ δόκιμος Κωνσταντῖνος Τρυκωσκούφης, μετονομασθεὶς Κωνστάντιος. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παλαιοπαναγιᾶς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλ. Μαντινείας, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἐπάνω Χρέπας Λάζαρος Θαλασσινός. Μετεγράφη ἐκ τῆς Ἱερ. Μονῆς Κατερινοῦς τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ρομβοῦς, τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως, ὁ Ἱερομόν. Θεόκλητος Δημόπουλος. Ἐκάρη Μοναχὸς ὁ δόκιμος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαρνακώβης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος Ἀθανάσιος Μιχαλόπουλος, μετονομασθεὶς Ἀγάπιος. Μετεγράφη ἐκ

τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μυροκόβου, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Πύρρας τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως, ὁ Ἱερομ. Δωρόθεος Παπαευθυμίου. Ἐνεγράφη ἐν τῷ Μοναχολογίῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Στεφάνου (Μετεώρων) ὁ ἐξ Ἱερουσαλὴμ ὁρμώμενος Ἱεροδιάκονος Νεόφυτος Ξανθός.

β΄) Ὅτι προεχειρίσθησαν εἰς Ἱερομονάχους: ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερ. Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν Λαυρέντιος Μπουλουγούρας. Ὁ Ἱεροδ. Κύριλλος Ψυχογυιός, ἀδελφὸς τῆς Ἱερ. Μονῆς Κορώνης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος. Ὁ Ἱεροδ. Νικηφόρος Σουλκιώτης ἀδελφὸς τῆς Ἱερ. Μονῆς Μυροκόβου, τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τρίκκης καί Σταγῶν. Ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας Βασίλειος Μπουλοῦκος. Ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κηπουρέων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κεφαλληνίας, Γεννάδιος Ἀντωνέλος. Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαυῒδ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος Ἀντώνιος Βλαχοπαναγιώτας. Ὁ Ἱεροδ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγνοῦντος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος Ἀμβρόσιος Ἀνδρίτσος. Ὁ Ἱεροδ. Γρηγόριος Πετρόπουλος ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων (Πετράκη) τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ Ἱεροδιάκονος Ἀθανάσιος Μεϊντονᾶς, ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Καλαβρύτων. Εἰς Ἱεροδιάκονον δὲ ὁ μοναχὸς Χερουβεὶμ Μουστάκης ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ρεντίνας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καὶ ὁ μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μελεσίνας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος Ἰάκωβος Βίρβος.

γ.΄) Ὅτι ἐχειροτονήθησαν εἰς ἐφημερίους: ὁ Κωνσταντῖνος Κουσουρῆς διὰ τὸ χωρίον Στρανώμη τῆς Ἱερ. Μητροπ. Ναυπακτίας. Ὁ Ἀπόστολος Δημητρίου Ντόλος διὰ τὸ χωρίον Κρέντη, ὁ Γεώργιος Ἀλβανὸς διὰ τὸ χωρίον Χρύσοβον, ὁ Δημήτριος Ἀσημακόπουλος διὰ τὸ χωρίον Λιμνήτσα, ὁ Κωνσταντῖνος Σπανὸς διὰ τὸ χωρίον Σπινάσα, ὁ Γεώργιος Παπαδητρίου διὰ τὸ χωρίον Ἀραχωβίτσα, ὁ Σπυρίδων Μανωλίδης διὰ τὸ χωρίον Γρανίτσα, ὁ Λάμπρος Θεοδώρου διὰ τὸ χωρίον Μαριαθέα, ἅπαντες τῆς ὡς εἴρηται Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπακτίας. Ὁ Γεώργιος Α. Γούλος διὰ τὸ χωρίον Λεβέτσικον τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἄρτης. Ὁ Δημήτριος Καλογήρου διὰ τὸ χωρίον Τούρναβον τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Ζυγῶν. Ὁ Σπυρίδων Μαντέλης διὰ τὸ χωρίον Κοντογεννάδα τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κεφαλληνίας. Ὁ Βασίλειος Βαμβούνης διὰ τὸ χωρίον Κάστρον, ὁ Φραγκίσκος Πλυτὸς διὰ τὸ χωρίον Ἀρνάδου, ὁ Νικόλαος Φιλιππαῖος διὰ Καρρεσία, ὁ Γεώργιος Τζιώτης διὰ τὸ χωρίον Ἀλαδινοῦ, ὁ Ἀναστάσιος Χολᾶς διὰ τὸ χωρίον Ρεύματα, ὁ Ἀντώνιος Βορθολομαῖος διὰ τὸ χωρίον Κοχύλου, ὁ Λεωνίδας Ψαριανὸς διὰ τὸ χωρίον Πιτροφοῦ, ὁ Μιχαὴλ Ἐξαδάκτυλος διὰ τὸ χωρίον Μπολαίων, ὁ Μιχαὴλ Χολᾶς διὰ τὸ χωρίον Κουρτατσαίων, ὁ Ἰάκωβος Μαυρομάτης διὰ τὰ χωρία Μαρλὰ—Μαμάδου, ὁ Φώτιος Σαβούρης διὰ τὰ χωρία Βορκαριᾶ—Κόκκας, ὁ Ἰωάννης Μαλτομπὲς διὰ τὸ χωρίον Βουρκοτή, ὁ Λεωνίδας Στρατῆς διὰ τὴν ἐνορίαν Πέρα—χωρίων, ὁ Μιχαὴλ Μαργέτης διὰ τὸ χωρίον Σικίνου, ὁ Ἰωάννης Χατζήρης διὰ τὰ χωρία Ἀπεργάδες—Κάμπος—Ταρομπάδες καὶ ὁ Πέτρος Βιδόλης διὰ τὴν ἐνορίαν Ὑστερνιῶν, ἅπαντες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σύρου—Τήνου—Ἄνδρου. Ὁ Φώτιος Παπαδόπουλος διὰ τὸ χωρίον Δούριον τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τριφυλίας. Ὁ Παναγιώτης Θεοδουλίδης διὰ τὸ χωρίον Κεστάνια, ὁ Βασίλειος Καμβύσης διὰ τὸ χωρίον Βουνάρια, ὁ Δημήτριος Πανταζῆς διὰ τὸ χωρίον Ἀλατζίκιον, ὁ Παναγιώτης Μπούσης διὰ τὸ χωρίον Πανιάρειος, ὁ Θεόδωρος Κοτσᾶς διὰ τὸ χωρίον Πήδημα, ὁ Παναγιώτης Σπάλας διὰ τὸ χωρίον Ρεμούσταφα, ὁ Δημήτριος Ξιδόπουλος διὰ τὸ χωρίον Γλιάτα, ὁ Δημοσθένης Σκαλτσῆς διὰ τὸ χωρίον Ρωμύριον, καὶ ὁ Γεώργιος Δούβας διὰ τὸ χωρίον Λαδὰ ἅπαντες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσσηνίας. Ὁ Γεώργιος Σακελλαρόπουλος διὰ τὸ χωρίον Φράγκου, καὶ ὁ Πέτρος Νικάκης διὰ τὸ χωρίον Χάρμαινα, ἀμφότεροι ἀνήκοντες τῇ Ἱερᾷ μητροπόλει Θεσσαλιώτιδος. Ἔτι δὲ ὅτι ἐχειροτονήθησαν εἰς Διακόνους ὁ ὁ Γρηγόριος Πετρουλᾶς ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς Διάκονος τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος, καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Παπαχρήστου ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς Διάκονος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἄρτης. Πρὸς δὲ ὅτι ἐξελέγη ἐφημέριος τῆς ἐνορίας Κράλη τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Πατρῶν ὁ Ἱερεὺς Βασίλειος Κωστόπουλος τέως ἐφημέριος Ἐλεκίστρας τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως.

δ.΄) Ὅτε ἀπεβίωσαν οἱ Ἱερεῖς: Ἰωάννης Σαγώνας Ἐφημέριος τοῦ χωρίου Πετροχώριον τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Ἀκαρνανίας, ὁ Μιχαὴλ Γαβαλλᾶς τοῦ χωρίου Ἀρκεώνης τῆς Ἱερ. Μηχροπόλεως Θήρας, ὁ Κων)νος Παπαγεωργίου ἐφημερ. τοῦ χωρίου Φάρι τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κορινθίας. Ὁ Γεώργιος Μαρᾶτος ἐφημ. τοῦ χωρίου Χαράκτη τῆς Ἱερ. Μητροπ. Κεφαλληνίας. Ὁ Κων)νος Ἀνδριανόπουλος ἐφημ.

τοῦ χωρίου Ἁγ. Βασιλείου τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Μεσσηνίας. Ὁ Κων)νος Κατσικίας ἐφημ. τοῦ ἐν Καλάμαις Ἱερ. Ναοῦ τῆς Ἀναλήψεως τῆς Ἱερ. Μητροπ. Λιεσπανίας. Ὁ Δημήτριος Παπανικολάου ἐφημ τοῦ χωρίου Σέρβου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως. Ὁ Δημήτριος Λειβαδίτης ἐφημ. Χωλιδορία Κορινθίας. Ὁ Νικόλαος Λιάπης ἐφημ· τοῦ χωρίου Μάζι τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Κορινθίας. Ὁ Βασίλειος Ρουμελιώτης ἐφημ. τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως ὁ Εὐάγγελος Μαυρίκας ἐφημ. τοῦ χωρίου Φανταία τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας. Ὁ Κων)νος Σορμπᾶς ἐφημ. τοῦ ἐν Φαναρίῳ Νεκροταφείου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος. Ὁ Σταμάτιος Δόβολος ἐφημερ. τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἱερ. Ναοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος (Ἰλισσοῦ), ὁ Σταμάτιος Κορίντζης ἐφημερ. Αἰγίνης, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ Γεώργιος Γεωργακόπουλος ἐφημ. Μήλα, ὁ Θεόδωρος Δημητρακόπουλος ἐφαμ. Μάλα, ὁ Γεώργιος Βέλμαχος ἐφημ. τοῦ ἐν Καλάμαις Ἱερ. Ναοῦ τῆς Ὑπαπαντῆς τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως, Μεσσηνίας. Ὁ Παρασκευᾶς Παρασκευόπουλος ἐφημ. ἐν Ψάρι τῆς Ἱερ. Μητροπ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως. Ὁ Ἰωάννης Παϊπέτης ἐφημ. Κοινόπιάστων, ὁ Νικόλαος Γρανᾶς ἐφημ. Χλωμοῦ τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Κερκύρας. Ὁ Ἀλέξιος Φούζας ἐφημ. Στιμάγκας, ὁ Ἰωάννης Ντόμαλης ἐφημ. Λαγκαδεΐκων τῆς Ἱερ. Μητροπ. Κορινθίας. Ὁ Λεωνίδας Δασκαλάκης ἐφημ. Σκορτοῦς τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἀκαρνανίας. Ὁ Δη ήτριος Μανταζῆς ἐφημ. Στροβετσίου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Τριφιλίας. Ὁ Ἀθανάσιος Παπαχρήστου ἐφημ. Γουρλουμιάδων τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Πατρῶν. Ὁ Ἀρσένιος Ζησόπουλος ἐφημ. Μπηκενίδων, ὁ Ἀστέριος Φασιανὸς ἐφημ. Κανουλίνα τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος. Ὁ Ἀναστάσιος Μαργάρης ἐφημ. Πραμάντων, ὁ Γεώργιος Οἰκονόμου ἐφημ. Βρεστενίτσης, ὁ Δημήτριος Ἀναστασίου ἐφημ. Σκλούπου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἄρτης. Ὁ Νικήτας Νικὰς ἐφημ. Ἀμπελοσάλεσι τῆς Ἱερ. Μητροπ. Θηβῶν. Ὁ Ἀντώνιος Ζαφείρης Αἰγάνης τῆς Ἱερ. Μητροπ. Λαρίσης. Ὁ Γεώργιος Τογκαρούλας ἐφημ Βουτιάνων τῆς Ἱερ. Μητροπ. Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος. Ὁ Δημ. Παπαχρήστου ἐφημ. Δορβιτσᾶς τῆς Ἱερ. Μητροπ. Ναυπακτίας. Ὁ Εὐθύμιος Γῶγος ἐφημ. Βιτσέστης, ὁ Γεώργιος Κατσακκόρης ἐφημ. Κοθωνίου, Ὁ Εὐάγγελος Σαργιώτης ἐφημ. Στεφονοσαίων, τῆς Ἱερ. Μητροπολ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν. Ὁ Ἱεροδ. Κωνσταντῖνος Κουλούρης τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κεφαλληνίας. Πρὸς δὲ ὁ μοναχὸς Ἔραστος Ἀναγνώστου τῆς Ἱερ. Μονῆς Γέροντας τῆς Ἱερ. Μητροπ. Χαλκίδος. Ὁ Μοναχὸς Ἠλίας Ἀναγνωστόπουλος τῆς Ἱερ. Μονῆς τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Φωκίδος. Ὁ Κωνσταντῖνος Γούσιος Ἡγούμενος τῆς Ἱερ. Μονῆς Θεοτοκίου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Ἄρτης. Ὁ Μοναχὸς Σωφρόνιος Κατσηδήμας τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Πατρῶν, ἡ μοναχὴ Ἀνασταία Μαυρωνᾶ τῆς Ἱερ. Μονῆς Κασοπέτρος τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κερκύρας. Ὁ μοναχὸς Ἀκάκιος Δοσίλλας τῆς Ἱερ. Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλουπόλεως. Καὶ Ὁ Ἱερομ. Ἀβέρκιος Κουμάντος τῆς Ἱερ. Μονῆς Φανερωμένης τῆς Ἱερ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων ὁ Σ. Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Ἀθηναγόρας ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ, ὡμίλησε δὲ καταλλήλως ἐν πληθούσῃ ἐκκλησίᾳ πρὸς τὸν λαὸν ὁ ἐφημέριος τοῦ Ναοῦ ἀρχιμ. Παρθένιος Πολάκης.—Τὴν ἑπομένην ὁ Σεβ. Κερκύρας ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του τὴν ἑορτὴν τοῦ δένδρου ἐν αἰθούσῃ τῶν πρῴην ἀνακτόρων, διοργανωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀρχιμ. κ. Πολάκη καὶ εὐγενῶν κυριῶν τῆς πόλεως, χάριν τῶν νέων καὶ τῶν νεανίδων τῶν παρακολουθούντων τὸ κατηχητικὸν κήρυγμα αὐτοῦ. Μετὰ σύντομον προσφώνησιν τοῦ Σεβ. Κερκύρας, οἱ μαθηταὶ τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς ἔψαλον μελῳδικῶς διαφόρους ἐπικαίρους ὕμνους, ἐπηκολούθησε δὲ ἡ διανομὴ δώρων καὶ γλυκισμάτων εἰς τετρακοσίους περίπου παῖδας.

—Ἐν αἰθούσῃ τοῦ μητροπολιτικοῦ μεγάρου Κερκύρας ἤρξατο λειτουργοῦν ὡς παράρτημα τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, παθολογικὸν ἰατρεῖον, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας, δεχόμενον δὶς τῆς ἑβδομάδος δωρεὰν ἀπόρους ἀσθενεῖς.

—Προνοίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας ἐκδίδεται προσεχῶς περιοδικὸν ὑπὸ τίτλῳ ὁ «Ἅγιος Σπυρίδων», τοῦ ὁποίου ἀρχισυντάκτης ὡρίσθη ὁ ἀρχιμανδρίτης Παρθένιος Πολάκης, διευθυντὴς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς.

—Κατὰ πληροφορίας ἡμῶν ἐκ Καλαμῶν καὶ ἐφέτος συνῆλθον κληθέντες ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Μελετίου οἱ ἱερεῖς τῆς περιφερείας εἰς τὴν ἐτησίαν τακτικὴν συνέλευσιν ἐν Καλάμαις, ἥτις διήρκεσεν ἐπὶ δύο ἡμέρας. Ἐν ταύτῃ μετὰ τὴν λογοδοσίαν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου ἀπεφασίσθη ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς συνελεύσεως, ἵνα ἡ συνδρομὴ τῶν ἱερέων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου αὐξηθῇ εἰς 100 δραχ. ἐτησίως, καὶ οὕτως σὺν τῷ χρόνῳ τὸ Ταμεῖον ἐνισχυθῇ καὶ ἀνταπο-

κριθῇ πληρέστερον εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, τ. ε. τῆς περιθάλψεως τῶν ἀνικάνων ἐφημερίων, ἀλλὰ καὶ εἰς ἱκανὰ μερίσματα τῶν μετόχων. Μετὰ ταῦτα συνεζητήθησαν πολλὰ καὶ διάφορα θέματα καὶ λύσεις ἀποριῶν, καὶ ἰδίως δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξομολογήσεως παρὰ τῶν πνευματικῶν. Ἐν τέλει δὲ ἀπεφασίσθη νὰ συνέρχωνται οἱ ἐφημέριοι τῆς περιφερείας ἑκάστου δήμου ἅπαξ ἢ δὶς τοῦ μηνὸς εἰς τὸ κέντρον, καὶ συσκέπτωνται περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐνορίᾳ των. Τὰς ἀποφάσεις θὰ ἀνακοινῶσιν πρὸς τὸν Σ. Μητροπολίτην, παρὰ τοῦ ὁποίου θὰ ζητῶσι καὶ θὰ λαμβάνωσι τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας. Προσεχῶς τὰς συνελεύσεις ταύτας θὰ παρακολουθήσῃ ὁ ἀκάματος καὶ φιλόπονος ἱεροκῆρυξ Πολύκαρπος Ἀνδρώνης, ἵνα δώσῃ εἰς αὐτὰς τὴν σκόπιμον καὶ κατάλληλον κατεύθυνσιν.

—Ὁ Σ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Μελέτιος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς μεταβάσεώς του εἰς Πύλον διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Ναυαρίνου, περιώδευσε τὰ χωρία τοῦ δήμου Πυλίων, ἱερουργήσας καὶ ὁμιλήσας καταλλήλως.

—Ἐφέτος συνέστη καὶ δευτέρα ἑσπερινὴ σχολὴ τῶν ἀπόρων ἐν Παραλίᾳ Καλαμῶν. Φοιτῶσι δὲ καὶ εἰς τὰς δύο περὶ τὰ 180 ἄπορα. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα διδάσκουσιν εὐδοκίμως οἱ ἱερεῖς Ἀναστ. Δαμῆλος, Σταῦρος Γεωργανᾶς καὶ Κωνστ. Λεμπέσης.

—Ἀπὸ διμήνου ἤρξατο ἐν Καλάμαις καὶ ἡ λειτουργεία τῶν κατηχητικῶν σχολείων, τῶν μαθητῶν ἑκάστης ἐνορίας συνερχομένων ἐν τῷ οἰκείῳ ἐνοριακῷ Ναῷ, ὅπου καὶ ὁ ἐφημέριος τῆς ἐνορίας διδάσκει. Εἰς τὰς 8 ἐνορίας φοιτῶσι περὶ τὰ 800 παιδία.

—Ἡ παιδονομία, ἥτις ἀπὸ διετίας τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Σ. Μητροπολίτου κ. Μελετίου συνέστη ἐν Καλάμαις καὶ λειτουργεῖ λίαν εὐδοκίμως, ἐπεξετάθη καὶ ἐν Μεσσήνῃ, ὅπου καὶ ἐκεῖ θὰ ἀποφέρῃ τοὺς προσδοκωμένους καρπούς. Οἱ μαθηταὶ ὅλων ἐν γένει τῶν σχολείων θὰ ἀπομακρυνθῶσι τῶν καφφενείων, Κινηματογράφων, καὶ λοιπῶν καὶ θὰ ἀφοσιωθῶσιν εἰς τὰ μαθητικά των καθήκοντα.

—Κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ Σ. Μεσσηνίας μετὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, διετάχθησαν ὅλοι οἱ διδάσκαλοι τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας νὰ ὁδηγῶσι τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰς Κυριακάς. Τὸ μέτρον ἄριστον καὶ ὁ σκοπὸς ἐπωφελέστατος. Ἐπίσης καὶ ἐν Καλάμαις ὁ ἐκκλησιασμὸς τῶν μαθητῶν ὅλων τῶν ἐκπαιδευτηρίων γίνεται τακτικός. Παρατηρεῖται ὅμως ἀνεπάρκεια χώρου ἐν τοῖς ἱεροῖς Ναοῖς ἔνθα περὶ τὰς 3000 μαθητῶν ἐκκλησιάζονται ἐκτὸς τῶν στρατιωτῶν.

—Ἐπίσης κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ Σ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας μετὰ τοῦ ἀντεισαγγελέως κ. Περιστερίδη, εἰσήχθη εἰς τὰς φυλακὰς ἡ ἐργασία, καὶ οὕτως ἀπασχολοῦνται πολλοὶ τῶν φυλακισμένων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος κατασκευάζονται εἴδη ξυλουργικῆς καὶ κοφινίων. Τὰ χρήματα ἐξευρέθησαν παρὰ τῆς Μητροπόλεως. Ἐὰν ὑπῆρχον δωμάτια θὰ εἰσήγοντο καὶ ἄλλαι ἐργασίαι καὶ θὰ εἰργάζοντο πάντες. Ἐπειδὴ τὸ κράτος δὲν χορηγεῖ ἄρτον εἰς τοὺς κρατουμένους, ἡ Μητρόπολις δι' ἐράνων χορηγεῖ ἡμίσειαν ὀκᾶν ἄρτου ἡμερησίως εἴς τινας ἐξ αὐτῶν, τοὺς ἐντελῶς ἀπόρους.

—Ὁ ἀκάματος Ἱεροκῆρυξ Πολύκαρπος Ἀνδρώνης ἐκτὸς τοῦ τακτικοῦ καὶ ἐκτάκτου, ὅπου ἂν παρουσιάζεται εὐκαιρία, κηρύγματος, συνέστησε καὶ σύλλογον ὑπὸ τὸν τίτλον «Χριστιανικὴ Ἕνωσις τῶν Νέων» σκοπὸς τοῦ ὁποίου εἶνε ἡ ἠθικοποίησις τῶν Νέων καὶ ἡ φιλανθρωπία. Ὁ Σύλλογος ἀριθμεῖ ἤδη περὶ τὰ 70 μέλη μὲ τάσιν αὐξήσεως, σκοπεῖ δὲ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δρᾶσιν του ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Αἱ Καλάμαι εὐτυχῶς εἶναι ἀπηλλαγμέναι Χιλιαστῶν. Οἱ δὲ Κομμουνισταὶ μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα.

—Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Γεν. Ἐκκλ. Ταμείου κατόπιν τοῦ δημοσιευθέντος Ν. Διατάγματος τῆς 13 Νβρίου ἐ. ἔ. «Περὶ ἀποδόσεως εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν παρὰ τῆς Ἀερ. Ἀμύνης καὶ διαφόρων Συνεταιρισμῶν καταληφθέντων μοναστηριακῶν κτημάτων, συνέστησε «Γραφεῖον ἐκκαθαρίσεως Μοναστηριακῶν κτημάτων», σκοπὸς τοῦ ὁποίου θὰ εἶναι ἡ πιστὴ καὶ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰρημένου Νομ. Διατάγματος. Ἡ διεύθυνσις τοῦ Γραφείου τούτου ἀνετέθη εἰς τὸν παρὰ τῷ Γ. Ε. Ταμείῳ Διευθυντὴν β.' τάξεως κ. Δημ. Μένανδρον, προσλαβόντα ὡς βοηθὸν τὸν Γραμματέα κ. Ἀναστ. Κουτσογιάννην.

—Καθ' ἃ ἀνεκοινώθη πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, αἱ τελευταῖαι βροχαὶ ἐν Μήλῳ ἀπεκάλυψαν μίαν χριστιανικὴν κατακόμβην.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤ)ΠΟΛΕΩΣ

Ἡ Α. Σ. ὁ μητροπ. Χίου κ. Ἱερώνυμος ἀπέλυσε παραινετικὴν ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸ ποίμνιόν του, δι' ἧς παρέχει ὁδηγίας ἐν σχέσει πρὸς τὸ μυστήριον τῆς ἐξομολογήσεως καὶ τοῦ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν μνημοσύνου τῶν ὀνομάτων τῶν ζώντων καὶ τῶν τεθνεώτων πρὸς ἄρσιν ἀτόπων τινῶν καὶ πρὸς χειραγωγίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τῇ 23 παρελθόντος Δεκεμβρίου ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πά-

πας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἐπεσκέφθη ἐπισήμως τὸν Βασιλέα τῆς Αἰγύπτου Φουάτ συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Συνοδικῶν καὶ τοῦ ἐψηφισμένου μητροπολίτου Ἀξώμης Νικολάου, ὅστις καὶ μετέφρασεν εἰς τὴν Ἀραβικὴν γλῶσσαν τὴν προσφώνησιν τοῦ Πατριάρχου. Ὁ Βασιλεὺς Φουὰτ ἐξέφρασε τὴν χαρὰν αὐτοῦ ἐπὶ τῇ διευθετήσει τῆς ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς, ἐξέφρασε δὲ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως πάντες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ζῶσιν ὡς ἀδελφοί. Ἡ Αἴγυπτος εἶνε χώρα φιλελευθέρα, σέβεται ὅλων τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας, καὶ ἀπὸ 130 ἐτῶν ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν φιλελευθέραν ἀνεξίθρησκον πολιτικήν. Εἶνε χαρὰ τοῦ Βασιλέως νὰ βλέπῃ πάντας ζῶντας ὡς ἀδελφοὺς ἐν τῷ Κράτει αὐτοῦ. Ὁ Πατριάρχης ἀπαντῶν ἐξέφρασε τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐχαρίστησιν αὐτοῦ διὰ τοὺς θαυμασίους τούτους λόγους καὶ ἐπεβεβαίωσεν ὅτι μετὰ τοιούτων ἀρχῶν Βασιλέως θὰ εὐτυχήσωσι πάντες. Διετύπωσε τὴν ἐλπίδα, ὅτι μετὰ τὴν δαψιλευθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἄνακτος ἐλπίδα, ὅτι τὰ ὑπολειπόμενα ἐν ἐκκρεμότητι ζητήματα θὰ διευθετηθῶσιν. Ὁ Βασιλεὺς ἐκφράζων αὖθις τὴν εὐμένειαν αὐτοῦ, ἐδήλωσεν, ὅτι εἶνε πάντοτε διατεθειμένος μετὰ τῆς Κυβερνήσεως αὐτοῦ ὅπως ἐξασφαλίσῃ δι' ὅλους τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξιθρησκείαν, αἵτινες ἀσφαλῶς εἰς πάντας παρέχονται ἐν Αἰγύπτῳ. Ἀκολούθως ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης, μετέβη παρὰ τῷ Πρωθυπουργῷ Σάρ·υατ πασσᾶ, ὅστις συνεχάρη τὸν Πατριάρχην, διότι ὑπεβοήθησε τὸ εἰρηνικὸν ἔργον τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὑπεσχέθη τὴν συμβολὴν αὐτοῦ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον πρὸς διακανονισμὸν παντὸς ζητήματος. Ὁ Πατριάρχης παρουσίασεν εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν ἕνα ἕκαστον τῶν Συνοδικῶν καὶ τὸν ἐψηφισμένον μητροπολίτην Ἀξώμης, ὃν συνεχάρη ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Καθ' ἃς ἔχομεν ἐξ Ἱεροσολύμων εἰδήσεις οἱ Λατῖνοι καὶ οἱ Ἀρμένιοι ἐκίνησαν πάντα λίθον ἵνα συμμετάσχωσι τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ ἐκ σεισμοῦ παθόντος Τρούλλου, ἀλλ' ἀπέτυχον. Ἀνεγνωρίσθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἁγιοταφικὴν Ἀδελφότητα τὸ δικαίωμα τῆς ἀνοικοδομήσεως, ἀνέλαβε δὲ αὐτὴν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις εἰς λογαριασμὸν τῆς Ἀδελφότητος. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν αὐτῶν οἱ Λατῖνοι καὶ οἱ Ἀρμένιοι ἐζήτησαν νὰ ἐπισκευάσωσι καὶ αὐτοὶ ὡρισμένα μέρη τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως, ὧν τὴν κυριότητα διεκδικοῦσι παρὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐπέτρεψεν εἰς μὲν τοὺς λατίνους νὰ ἐπισκευάσωσι τὸ διαμέρισμα τοῦ Γολγοθᾶ. εἰς ὃ λειτουργοῦσι, διὰ πλακοστρώσεως καὶ τῆς κλίμακος τῆς ὁδηγούσης εἰς τὸ παρεκλήσιον τῆς Εὑρέσεως τοῦ Σταυροῦ, εἰς δὲ τοὺς Ἀρμενίους ἐπετράπη ἡ ἐπισκευὴ τοῦ παρὰ τὴν Εὕρεσιν ναοῦ τῆς συμμετοχῆς ἐν τῇ ἀνακαινίσει τῆς εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Εὑρέσεως ἀγούσης ἐφθαρμένης κλίμακος. Ἡ Ἁγιοταφιτικὴ Ἀδελφότης διεμαρτυρήθη ἐντόνως διὰ τὴν παραχωρηθεῖσαν ταύτην εἰς τοὺς Λατίνους καὶ τοὺς Ἀρμενίους ἄδειαν, χωρὶς οὗτοι προηγουμένως νὰ ζητήσωσι τὴν συγκατάθεσιν τῆς Ἁγιοταφιτικῆς Ἀδελφότητος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ὁ πολωνικὸς τύπος, ὁ Μακ. Πατριάρχης Σερβίας Δημήτριος, συμπληρώσας τὸ ὀγδοηκοστὸν τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος, ἀπεφάσισε νὰ ἐφησυχάσῃ ἔν τινι μονῇ τοῦ ἁγίου Ὄρους ἀφιερῶν τὸν ὑπόλοιπον τοῦ βίου του χρόνον ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Περὶ τῆς τοιαύτης ὅμως ἀποφάσεως τοῦ Σέρβου Πατριάρχου ὁ σερβικὸς τύπος οὐδὲν ἀνέγραψε μέχρι σήμερον.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Καθ' ἃ ἐξάγεται ἐξ ἐγγράφου προερχομένου παρ' αὐτοῦ τοῦ προέδρου τῆς Τσεχοσλοβακικῆς δημοκρατίας Μάζαρυκ καὶ προσφάτως δημοσιευθέντος, 724.507 πολῖται τσεχοσλοβᾶκοι ἐγκατέλιπον τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς τσεχοσλοβακικῆς δημοκρατίας. Πλείονες τῶν 500,000 μετέστησαν εἰς τὴν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς Ρώμης τσεχοσλοβακικὴν Ἐκκλησίαν· οἱ δὲ λοιποὶ προσῆλθον εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τοῦ προτεσταντισμοῦ, ὅστις ἀριθμεῖ ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ σήμερον ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον μέλη.

—Εἰδήσεις ἐκ Ρώμης ἀνέφερον κατ' αὐτὰς ὅτι εἰς τὴν Ἰταλικὴν πρωτεύουσαν ἀφίκοντο ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἀλβανίας μεθ' ἑνὸς ἀλβανοῦ βουλευτοῦ ὅπως διαπραγματευθῶσι μετὰ τοῦ Βατικανοῦ τὴν συνομολόγησιν κογκορδάτου. Τοῦτο θὰ ρυθμίσῃ τὰς σχέσεις τοῦ Βατικανοῦ μετὰ τῆς Ἀλβανικῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν πνευματικὴν ποιμαντορίαν τῶν λεγομένων Μαλισόρων, οἵτινες ἄλλοτε ἐλάμβανον ἐξ Αὐστρίας τοὺς ἐπισκόπους των.

—Κατὰ τὸ συγκροτηθὲν ἐν τῇ δυτικῇ Πολωνίᾳ συνέδριον τῶν ἐσπεραντιστῶν τῆς Posen, λατῖνος ἱερεὺς ὡμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «ἡ Ἐσπεράντο καὶ ἡ Ἐκκλησία». Διὰ τῆς διαλέξεώς του ταύτης ὁ ἐν λόγῳ ἱερεὺς διακήρυξεν ὅτι ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία εὐνοεῖ τὴν ἐσπεράντο, θεωροῦσα αὐτὴν ὡς μέσον προαγωγῆς τῆς ἀδελφότητος μεταξὺ τῶν λαῶν. Οἱ κατόλικοι ἐσπεραντισταὶ εἶνε συνησπισμένοι εἰς ἰδιαι-

τέραν ὀργάνωσιν ἔχουσαν ἴδια δημοσιογραφικὰ ὄργανα.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐκ Νέας Ὑόρκης ἀγγέλλεται, ὅτι εἰς Μπέντον Χάρμπορ τοῦ Μίσιγκαν ἀπέθανεν ὁ γηραιὸς Βενιαμὶν Παϊρνελλ, ὁ ἐπιλεγόμενος «Βασιλεὺς καὶ Προφήτης τοῦ Οἴκου Δαυΐδ». Οἱ θαυμασταί του ὅμως καὶ οἱ πιστεύοντες εἰς τὰ θρησκευτικὰ δαιμόνια ἅτινα ἐκήρυσσε τὸν ἀφῆκαν ἐπὶ 5 ἡμέρας (μέχρι τῆς παρελθούσης Τετάρτης) ἄταφον, διότι εἶχεν ὑποσχεθῆ ὅτι...θὰ «ἀναστῇ ἐκ νεκρῶν». Ἔμεινε, λοιπόν, ἐντὸς ἀνοικτοῦ φερέτρου λευκὴν ἠμφιεσμένος ἐνδυμασίαν καὶ ἐκτεθειμένος εἰς κοινὴν θέαν· Πλησίον αὐτοῦ εἶχεν ἀποτεθῆτὸ χειμερινόν του ἐπανωφόριον--διὰ νὰ μὴ κρυώσῃ,—ὅταν ἀναστῇ ἐκ νεκρῶν. Ἐπὶ τέλους, ἡ Ἀστυνομία, ἐπεμβᾶσα, διέκοψε τὸ προσκύνημα καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ προφήτου, ὅτι ἐὰν δὲν τὸν θάψουν, θὰ παραλάβῃ αὐτὴ τὸν νεκρὸν καὶ θὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τοὺς νεκροθάπτας.

—Πλὴν τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν ἑορτῶν τὸ τουρκικὸν ὑπουργεῖον Παιδείας εἰσηγήθη πρός τινος νέον ἑορτολόγιον ὑποχρεωτικὸν εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τῆς Τουρκίας. Αἱ ἑορταὶ τοῦ ἑορτολογίου τούτου εἶνε αἱ ἀκόλουθοι: Ὅλαι αἱ Παρασκευαί· ἡ 29 8βρ. ἐπέτειος ἀνακηρύξεως τῆς Δημοκρατίας· 30 8βρ. ἑορτῆς τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως· ἡ ἑπομένη αὐτῆς ἡμέρα· ἡ 23 Ἰουλ. τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ συντάγματος· ἡ 30 Αὐγ. ἐπέτειος τῆς μάχης τοῦ Ἀρχιστρατήγου· ἡ 1—8 Ἰανουαρίου ὡς χειμεριναὶ παύσεις τῶν σχολ. μαθημάτων· ἡ 5 καὶ 6 Ἀπριλ. σχολικαὶ ἑορταί. Ἑορτάσιμοι ὡρίσθησαν καὶ αἱ ἐπέτειοι τῆς ἀπολυτρώσεως ἑκάστης πόλεως, ὡς καὶ ἡ 12 Ρεμπὶ οὑλ Ἐβέλ, ἐπέτειος τῆς Ἐθν. Ἀνεξαρτησίας. Αὗται εἶνε ἑορταὶ ἀργίας ἁπάντων ἐν γένει τῶν ἐν Τουρκίᾳ σχολείων.

—Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Vaud (Vaudoise) εἰσῆλθεν εἰς τὸ 73ον ἔτος τῆς ζωῆς της. Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων τοῦ ἔτους τούτου ὁ Καθηγ. J. Rostagno ἐν τῷ ἐναρκτηρίῳ του ὡμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «Δύο χριστιανοὶ σπουδασταὶ τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὴν δ' ἑκατονταετηρίδα». Ἐκ τοῦ θέματος τούτου ὁ ἐν λόγῳ καθηγητὴς ἐξήγαγε πλεῖστα πολύτιμα πρακτικὰ συμπεράσματα περὶ τῶν μελλόντων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας.

—Οἱ Κινέζοι κομμουνισταὶ ἐνέτειναν ἐπ' ἐσχάτων τὰς προσπαθείας των ἰδίως κατὰ τῶν κινέζων χριστιανῶν ἱερέων, οἵτινες μετὰ περισσῆς καρτερίας ὑφίσταται τὴν ὑβριστικὴν αὐτῶν διαγωγήν. Εἰς τὰ περίχωρα τοῦ Χαγκέου εἷς κινέζος ἱερεὺς δεθεὶς ἐδάρη ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν «ἐρυθρῶν», εἶτα δ' ἐσύρθη εἰς τὰς ὁδοὺς ὑπὸ τὰ σαρκάσματα καὶ τὰς ἀπειλὰς τοῦ ὄχλου. Εἰς τὰς ὀργὰς τῶν διωκτῶν ὅπως ἀπαρνηθῇ τὸν Χριστόν, ἀπήντα «εἶμαι χριστιανός. Εἰμπορεῖτε νὰ μὲ φονεύσετε, ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἀναπνέω, δὲν θὰ παύσω νὰ εὐαγγελίζωμαι.» Τὰ τοιαῦτα ἐπεισόδια δὲν ὑπῆρξαν σπάνια κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Κίνᾳ περιπέτειαν, ἀπέδειξαν δὲ πόσον καὶ σήμερον ἀκλόνητον παραμένει τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ τῶν ἀρχαίων χρόνων.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Νικολάου Σπ. Ἀλιβιζάτου, Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου, Λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τῇ 6 Νοεμβρ. 1927 ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Ἀθῆναι 1927.

Ἐμμανουὴλ Φαρλέκα, Γραμματέως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Ἐγκόλπιον Ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον, Ἔτος πέμπτον, 1928.—Ἐξεδόθη τὸ πασίγνωστον ἤδη καταστὰν διὰ τὴν χρησιμότητά του ἡμερολόγιον τοῦτο τοῦ κ. Φαρλέκα, πλουσιώτερον κατὰ τὸ περιεχόμενον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη, μὲ ὁδηγίας καὶ στατιστικὰς πολυτίμους, μὲ ἀκρίβειαν μοναδικὴν τοῦ ἑορτολογίου, τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀναγνωσμάτων. **Εἶναι *ἀπαραίτητον*** δι' ἕκαστον κληρικὸν καὶ εὐσεβῆ λαϊκόν.

Οἱ δέκα λόγοι τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου κατὰ τὴν πεζὴν διασκευὴν τῆς Ἄνδρου, ἐκδιδόμενοι ὑπὸ ***Δημητρίου Π. Πασχάλη.*** Ἐν Ἀθήναις 1927.

Εἰς ἑπτὰ περίπου ἀριθμοῦνται μέχρι σήμερον αἱ ἐκδόσεις τῆς περὶ τὸν Διγενῆ Ἀκρίταν ἐποποιίας κατὰ διάφορα χειρόγραφα, τὸ χειρόγραφον ὅμως, ὅπερ τὸ πρῶτον νῦν ἐκδίδει ὁ ἀκάματος ἱστοριοδίφης κ. Πασχάλης εὑρὼν αὐτὸ ἐν Ἄνδρῳ ἤδη τῷ 1898, ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τῶν ἐπαϊόντων ὡς μοναδικόν, διότι εἶνε ἡ μόνη σωζομένη εἰς πεζὸν διασκευὴ τῆς βυζαντινῆς ταύτης ἐποποιίας. Εἰς πολλὰ μέρη προσεγγίζει πολὺ πρὸς τὴν διασκευὴν τοῦ Escurial. Διαιρεῖται εἰς 10 βιβλία, ἑκάστου τῶν ὁποίων προηγεῖται ἔμμετρος ἡ ὑπόθεσις. Φέρει ἐν τῷ τέλει χρονολογίαν ͵αχλβ' (1632) καὶ τὸ ὄνομα τοῦ γράψαντος τὸν κώδικα Μελετίου Βλαστοῦ, Χίου τὴν πατρίδα. Ὁ κῶδιξ εἶνε ἐκδεδομένος λίαν φιλοκάλως, τοῦ κειμένου δ' ὁ ἐκδότης ἐπισυνῆψεν εἰς τὸ τέλος γραμματικὰ σημειώματα καὶ πίνακα τῶν ἐν αὐτῷ ἀπαντωσῶν λέξεων καὶ τῶν πραγμάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ

ΠΑΤΡΩΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΣΥΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Διευθυντὴς

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθ. Πανεπιστημίου

—

Τίμημα ἐτησίας ἐγγραφῆς

Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3

Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:

Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοίνικος» Σταδίου 38, Ἀθῆναι